

Připravili jsme pro vás dubnovou rozesílku s číslem 7/2024.

Rubriky s novým textem jsou označeny symbolem .

Rozesílka přináší pozvánky na dubnové osvětové a vzdělávací akce a programy, zejména k oslavám DNE ZEMĚ 2024 a kampani PTÁCI – žijí tady s námi, upozornění na grantové výzvy, tipy na výukové materiály.

V části I, na stránkách 2–17, najdete AKTUÁLNÍ informace – zprávy z tisku, grantové výzvy, pozvánky na vzdělávací programy a akce, informace o kampaních.

V části II přinášíme náměty a inspiraci i tipy na pomůcky a publikace (str. 18–22).

Část III přináší stálý soubor informací a odkazů k důležitým tématům (od str. 23).

NOVINKOU je **příloha ke kampani POCTIVĚ VYROBENÉ**, na podporu regionálních produktů.

Archív rozesílek: www.liska-evvo.cz/rozesilka

VÝZNAMNÉ DNY V DUBNU: 1. 4. – Mezinárodní den ptactva, 3. 4. – Světový den vodních živočichů, 5. 4. – Pěšky do práce, 7. 4. – Světový den zdraví, Mezinárodní den bobrů, 8. 4. – Den milovníků ZOO, Mezinárodní týden tmavé oblohy, 14. 4. – Den dobrých skutků, 17. 4. – Mezinárodní den ocenění netopýrů, 22. 4. – Den Země, 27. 4. – Den záchrany mořských savců, 28. 4. – Den záchrany žab, více na <https://www.ekokalendar.cz/>

Akce do DIÁŘE:

Po–Út 1.–30. dubna	15. ročník osvětové kampaně Ptáci – žijí tady s námi www.liska-evvo.cz
Pátek 19. dubna	Den Země na Vsetíně www.alcedovsetin.cz
Sobota 11. května	Férová snídaně, Světový den pro fair trade www.ferovasnidane.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI 1.–30. DUBNA www.liska-evvo.cz	PŘÍRODNÍ ZAHŘADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY 1. KVĚTNA – 30. ČERVNA www.liska-evvo.cz	STROMY A MY 15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENÉ CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz	POCTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY CELOROČNĚ www.liska-evvo.cz
---	---	--	---	---

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte důležitá témata **PTÁCI, ZAHŘADA, STROMY, FAIR TRADE a místní udržitelná ekonomika**,

www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Hlavním cílem kampaní je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**.

Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**.

Registrace do kampaní zde: <https://forms.gle/hVpHTw3P6oKFIAuHA>

OBSAH ROZESÍLKY 7/2024

Část I

INFORMACE, AKTUALITY, POZVÁNKY NA AKCE, NABÍDKA PROGRAMŮ PRO ŽÁKY I DOSPĚLÉ, KAMPANĚ

I/1	Zprávy z Lísky	... str. 2
I/2	Aktuality, zprávy z webu a tisku	... str. 3
I/3	Grantové výzvy	... str. 4
I/4	Pozvánky na akce, osvětové kampaně	... str. 5
I/5	Vzdělávací programy a metodická podpora EVVO	... str. 15
I/6	Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení	... str. 16

Část II

METODICKÁ PODPORA

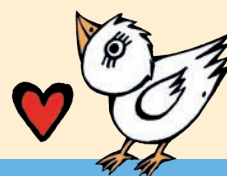
II/1	Náměty, doporučení, inspirace, příklady dobré praxe	... str. 18
II/2	Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky	... str. 19
II/3	Program Učíme se venku	... str. 21
II/4	Projekty pro školy, soutěže	... str. 22
II/5	Tipy na výlety, exkurze, výstavy	... str. 22

Část III

UŽITEČNÉ ODKAZY A INFORMACE

III/1	Udržitelný rozvoj	... str. 23
III/2	Přírodní zahrady	... str. 24
III/3	Zelené okénko	... str. 24
III/4	Místní produkty, biopotraviny	... str. 24
III/5	Fairtrade	... str. 25

ZAPOJTE SE
DO PTÁČÍ KAMPANĚ

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI
1.–30. DUBNA

Podpořte LÍSKU

Programy a činnosti můžete podpořit finančně:

- ✓ členstvím v Klubu LÍSKY
- ✓ darem prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

Klub LÍSKY

Svým členstvím v Klubu LÍSKY podpoříte programy pro děti a osvětové kampaně, stanete se součástí dění, získáte informace a benefity a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte.

V roce 2022 členové Klubu Lísky zaslali 36.000 Kč. V roce 2023 to bylo 42.000 Kč.

Děkujeme za dlouhodobou podporu, díky níž můžeme tvořit tematické programy a materiály pro učení venku.

Dar LÍSCĚ

prostřednictvím darovacího formuláře DARUJME.CZ

S LÍSKOU v přírodě je prima. Podporujeme pedagogy a lektory, aby přenesli výuku co nejvíce ven, do školních zahrad a okolí školy. Poskytujeme náměty a příklady, co a jak venku učit. Zaměřujeme se na budování a využívání zahrad a propagujeme benefity kontaktu dětí s přírodou. Aktivně se věnujeme tématu ptáci, stromy, voda, fair trade, místní udržitelná ekonomika a potravinová soběstačnost. Připravujeme výukové programy a projektové dny, žákovské kampaně, akce pro rodiny s dětmi, veřejnost, osvětové kampaně, konference, semináře, kurzy a exkurze pro pedagogy. www.darujme.cz/projekt/1203070

V roce 2022 jsme z vašich darů získali 1.470 Kč. V roce 2023 to bylo 4.000 Kč.

Velmi si toho vážíme a DĚKUJEME.

část I • INFORMACE, AKTUALITY

I/1

Zprávy z LÍSKY

I těchto jarních dnech pilně plánujeme a připravujeme projektové dny, školní farmářské dny, vzdělávací akce a exkurze, Krajskou konferenci o EVVO, osvětové akce a kampaně. Třídíme a chystáme pomůcky a výukové materiály.

Nabídku programů a projektových dnů pro MŠ a ZŠ najdete na str. 16–17. V tomto roce se více zaměříme na výuku v Arboretu Semetín. POZOR: kapacita programů je omezena s ohledem na udržitelnost území i možnosti lektorů.

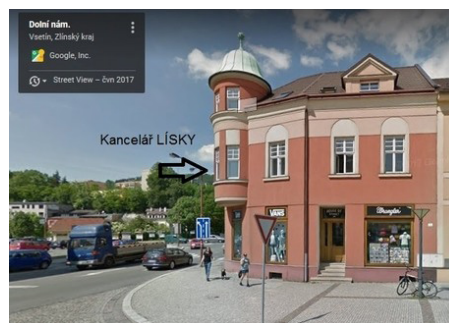
Těšíme se na setkávání,
Vaše LÍSKA

Provoz kanceláře LÍSKY a Férového obchůdku

Z organizačních důvodů zůstávají hodiny pro veřejnost omezeny. Pokud zrovna nejsme přítomni, **VOLEJTE**, prosím, 605 806 840 nebo 734 122 430.

Férový obchůdek je k dispozici dle možností, ideálně po domluvě předem.

Děkujeme za pochopení.

Kancelář a Férový obchůdek Lísky
www.liska-evvo.cz/doc/ferovy-obchudek

Klub LÍSKY je tady již 10 let

Klub pro naše příznivce a podporovatele má aktuálně 65 členů.

Větší polovina členů je s námi celých těch 10 let!

Každoročně získáváme od dárců do rozpočtu Lísky více než 40.000 Kč!

To je částka, díky níž můžeme spolufinancovat projekty na venkovní výuku dětí.

DĚKUJEME!

Doporučené částky na 12 měsíců: Osobní členství: od 400 Kč
Rodinné členství: od 600 Kč
Škola, organizace: od 1.000 Kč

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

LUKÁŠOVY HRAČKY potěší a pomáhají

<https://www.facebook.com/lukasovyhracky>

Renáta Lažová, tel.: 605 570 103

TRÁPÍ SE VAŠE DÍTĚ
PŘI UČENÍ
A NEDOKÁŽETE
MU POMOC?

tel.: 734 442 120 | www.basic.cz

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 2

Každý týden může být Týden pro wellbeing ve škole

Co je třeba udělat pro učitele, aby dokázali zajistit wellbeing dětí?

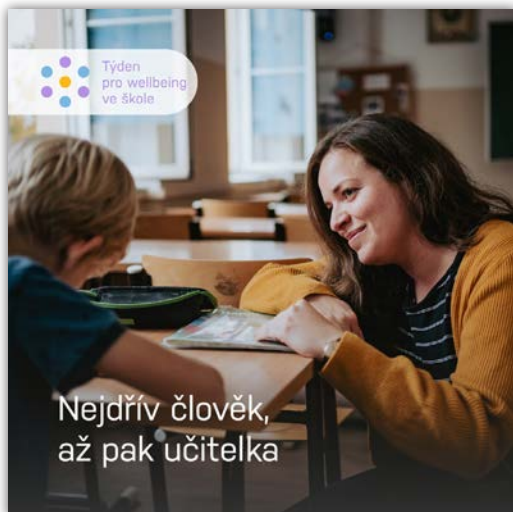
Učitelé potřebují podporu, uznání a respekt. Když učitelům říkáme pouze to, co se jim nedaří, tak jim klademe překážky v jejich profesním a osobnostním rozvoji. Rodiče se přitom zpravidla ozvou, hlavně když jsou nespokojeni.

Musíme se více ptát učitelů na jejich potřeby. Protože my chceme, aby se na tohle oni ptali dětí. Ale ve chvíli, kdy se jich nikdo neptá, tak oni to neumí sami vyjádřit. I o tom mluví odborná konzultantka ve vzdělávání Jana Stejskalová v rozhovoru na webu:

<https://www.eduzmena.cz/cs/pribehy/detail/karate-ucitele-nedivte-se-ze-hleda-na-detech-chyby?>

Záznam konference a webinarů naleznete na webu Týdne pro wellbeing ve škole:

<https://tydenprowellbeing.cz/aktuality-a-vystupy/>
Tým Partnerství2030+ partnerství2030.cz

KDYŽ SE VE ŠKOLE NEMOHU SOUSTŘEDIT, MÁM STAROSTI, STRACH NEBO ZLOST

- Vyjmenuji násobky 6 a 8.
- Nakreslím si obrázek.
- Zeptám se, jestli mohu na úkolu pracovat s kamarádkou.
- Řeknu kamarádům, že se necítím dobře a proč.
- Sním si svačinu.
- Zeptám se pani učitelky, jestli se mohu projít po chodbě.
- Představím si někoho, koho mám rád/a.
- Jdu si umýt obličej studenou vodou.
- Připomenu si, že úplně každý dělá chyby.
- Požádám pani učitelku o pomoc, když si nevím rady.
- Položím si ruku na břicho a dívám se, jak se zvedá a klesá.
- Představím si své oblíbené místo.
- Jdu se napít.
- Přikryji si rukama uši, pomalu vydechnu a poslouchám svůj dech.
- Protáhnu si ruce a nohy.
- Tlačím dlaněmi proti sobě, počítám do 5 a pak povolím, opakuji 3x.
- Zavřu si oči a na chvíli položím hlavu na lavici.
- Rozdělím si úlohu na menší části.
- Složím lodičku z papíru.

Centrum
LODÍKA

www.centrumlodicka.cz
www.detstvibeznasili.cz

Týden pro wellbeing ve škole

Sto let pozadu. Jak školy připravit na budoucnost?

Schopnost kritického myšlení, diskuse či organizace času. Ačkoli tyto dovednosti se pro život ukazují jako klíčové, školy s nimi pracují jen okrajově. Jak to změnit?

Děti ztrácejí schopnost pozornosti a nečtou. Vyučující jedné pražské základní školy je pobídla, aby se naučily dvě sloky Nerudovy básně z roku 1875, jejíž první čtyři verše zní: Král Karel z Buškem z Vilhartic/teď zasedli si k dubovému stolu – /ti dva už pili mnohou číši spolu/a zapěli si z plných plic.

Jméno významného českého básníka pochopitelně patří ke všeobecné vzdělanosti, nicméně zažehnout tímto způsobem v šestácích a šestačkách lásku k literatuře se nezdá úplně adekvátní.

Přítom jakékoli učivo se dá uzpůsobit, aby studující zaujalo a rozvíjelo potřebné kompetence. Učitelka by mohla nechat studující s básní pracovat s pomocí AI, zadat práci ve skupině, nebo jim mohla dát ke čtení aktuálnější Nerudovy texty. Uvedená situace je jen jedním z příkladů setrvávání v minulosti, které české školství vykazuje tváří v tvář výzvám 21. století.

Co jsou klíčové kompetence?

Podrobný výzkum, který by se věnoval schopnostem českých studujících obstat v proměnlivém a propojeném světě, u nás neexistuje. Víme přitom, že pro orientaci a úspěch v současnosti jsou potřeba jiné dovednosti než detailní znalost láčkovců či poezie devatenáctého století.

World Economic Forum¹ sestavil seznam šestnácti nejdůležitějších dovedností pro současnost (a budoucnost). Kromě všeobecného přehledu znalostí, který tvoří vědomosti z literatury, matematiky a dalších předmětů, mezi ně patří tyto kompetence:

- kritické myšlení
- kreativita
- komunikace
- spolupráce
- zvědavost
- iniciativa
- vytrvalost a odvaha
- přizpůsobivost
- schopnost vedení
- empatie či sociální citění

Frontální výuka, během níž žáci a žákyně sedí v lavicích a poslouchají výklad, přičemž projev vlastního názoru se považuje za drzost, bohužel tyto dovednosti v mladých lidech nevychová. Kromě jazykových schopností, znalostí z přírodních a sociálních věd by škola měla v dětech posilovat i klíčové kompetence.

Klíčové kompetence jsou mixem toho, co víme, umíme, jak se chováme a co považujeme za důležité. Jsou zásadní pro to, abychom se dokázali rozvíjet a účinně se zapojovat do společenského dění. Vychází z toho, co společnost považuje za důležité; z dohod o tom, co bychom měli umět, abychom byli spokojeni a úspěšní v životě a abychom přispívali k lepšímu fungování společnosti.²

Celý článek zde <https://medium.seznam.cz/clanek/zapojme-vsechny-sto-let-pozadu-jak-skoly-pripavit-na-budoucnost-54380>

I/3 Grantové výzvy

■ Podpora regionální zemědělské, potravinářské a vinařské produkce, RP27-24

Příjem žádosti dotačního programu: 25. 3.2024 -> 19. 4. 2024

<https://zlinskykraj.cz/dotace/rp27-24-podpora-regionalni-zemedelske-potravinarske-a-vinarske-produkce>

■ Harmonogram výzev OP JAK na rok 2024 zveřejněn!

Aktuální harmonogramy rozdělené dle let najdete na webu:

bit.ly/Harmonogramvyzev

■ OP JAK podpoří prostřednictvím osvědčeného formátu šablon inovace v neformálním vzdělávání dětí a mládeže a profesní rozvoj pracovníků a dobrovolníků působících v neformálním vzdělávání.

Více informací: <https://opjak.cz/aktuality/op-jak-podpori-neformalni-vzdelavani-deti-a-mladeze/>

Výzva: https://opjak.cz/vyzvy/vyzva-c-02_24_031-sablony-pro-neformalni-vzdelavani/#zakladni-informace

■ Výzva Základní granty

Vyhlašovatel Nadace Open Society Fund Praha

<http://nno.ecn.cz/index.stm?x=2763605&apc=nF2xx1-->

■ Grantová výzva Nadace Partnerství

Určená spolkům a dalším právnickým osobám i jednotlivcům. O grant ve výši až 150 tisíc korun na výsadbu stromů můžete žádat do ledna.

Podrobnosti na webu www.nadacepartnerstvi.cz/granty **Sázíme budoucnost.**

■ Podejte si žádost o grant u Nadace Partnerství

Máte chuť udělat něco pro místo, kde žijete? Aktuální nabídku grantů sledujte na www.nadacepartnerstvi.cz/granty

■ O GRANTECH: Další otevřené výzvy zaměřené na výsadby najdete na www.sazimebudoucnost.cz/

■ Darujme.cz je nyní otevřeno i pro školy a školky!

V minulém roce jsme otestovali provoz společně s Gymnáziem Šumperk a výsledek mluví za vše. Na obnovu školního dvora dárči věnovali během jediného měsíce přes půl milionu korun.

<https://www.darujme.cz/probudmedvur>

„Zkušenosti Gymnázia Šumperk s platformou Darujme.cz jsou jen skvělé. Lidé ve škole zvolili webovou aplikaci jako prostředek naší prezentace poté, co získali obdobné výborné zkušenosti s on-line kampaní pro skautský oddíl. Platformu Darujme.cz můžeme doporučit všem školám jako vynikající prostředek pro získávání mimorozpočtových peněz pro činnost škol a školních sdružení a nadací.

Dárcovská kampaň vedená pomocí Darujme.cz se nám velmi osvědčila pro svou jednoduchost v prezentaci kampaně, široký dopad na rodičovskou veřejnost, velké prezentační možnosti a snadnou administraci kampaně a dárců.“ Mgr. Milan Maceček, ředitel Gymnázia Šumperk.

Máte ve svém okolí školu, která by také mohla využít online financování? Budeme rádi za doporučení. Stačí se u nás zaregistrovat, založit si jednoduchou darovací stránku a můžete začít oslovovat dárcy a příznivce.

Zástupci škol se mohou ozvat na e-mail jana.koci@nadacevia.cz.

Více info na <https://www.darujme.cz>

Global Teacher Prize Czech Republic

Představujeme vám semifinalisty Global Teacher Prize Czech Republic 2024.

Podívejte se, co o sobě říkají ve svém medailonku
<https://www.gtcpz.cz/semifinaliste-gtp-cz-2024/>

Gratulujeme všem 32 učitelům, kteří postoupili do semifinále. Vaše přihlášky teď vstupují do 2. kola hodnocení a jména finalistů budeme znát 23. dubna.

Grafiku ke stažení a tisku najdete na tomto odkazu
https://www.gtcpz.cz/.../04/semifinaliste2024_A4_tisk.pdf

Rozhodování hodnotitelů o tom, kdo postoupí do semifinále, bylo letos výrazně náročnější než v předchozích ročnících. Vzhledem k rekordnímu počtu přihlášek mohl do semifinále postoupit jen téměř každý desátý přihlášený pedagog.

Děkujeme všem 283 učitelům, kteří se rozhodli do letošního ročníku přihlásit. Vážíme si otevřenosti, s jakou jste s námi v přihláškách sdíleli své zkušenosti, a věříme, že už jen samotné obdržení nominace a vyplnění přihlášky pro vás bylo zajímavou zkušeností a povzbuzením do další činnosti.

Jsmeme rádi, že vás žáci ve škole mají. Na učitelích záleží.

Cenu GTP CZ 2024 přináší EDUin

I/4

Pozvánky na akce, osvětové kampaně

XXIII. Krajská konference o EVVO JAK BÝT SPOKOJENÝ UČITEL A VYTVOŘIT POHODU PRO DĚTI

středa 23. 10. 2024

9.00–15.30 hodin

Impact HUB Zlín

hubzlin.cz

Tradiční inspiromat zajímavých a aktuálních témat, tipů a námětů pro formální i neformální vzdělávání.

PROGRAM:

- předání CENY EVVO
- referáty
- workshopy
- prezentace výukových materiálů, programů a služeb

www.liska-evvo.cz

Ministerstvo životního prostředí

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 5

POZVÁNKA NA WEBINÁŘ

*Čtyři roční období v zahradě aneb
Zahradničme s dětmi v době klimatické změny*

KDY: PONDĚLÍ 8.4.2024 OD 18:00 - 20:00 HODIN

AKCE JE SOUČÁSTÍ VZDĚLÁVACÍHO KURZU „OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM“

KLIMATICKÁ ZMĚNA OVLIVŇUJE ASI NEJVÍCE NAŠI SNAHU NĚCO VYPĚSTOVAT. JAK NA TOTO PŘIPRAVIT SEBE I ZAHRADU A JAK NOVÉ POZNATKY SDÍLET S DĚTMI. JAK REAGOVAT NA VÝKYVY POČASÍ NEJEN TECHNICKÝMI POSTUPY, ALE I VHODNÝM VÝBĚREM ROSTLIN, JAK TO VŠE ZVLÁDAT S DĚTMI.

LEKTORKA: ING. DANA KŘIVÁNKOVÁ, LIPKA - ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, PORADKYNĚ PRO PŘÍRODNÍ ZAHRADY.

PŘIHLÁŠKY DO 4.4.2024 PŘES ONLINE FORMULÁŘ - ODKAZ ZDE

CENA WEBINÁŘE: 390 Kč (ČLENOVÉ SPOLKU PŘÍRODNÍ ZAHRADA 350 Kč, VYSTAVENÍ DOKLADU NA FAKTURU). MOŽNO HRADIT ZE ŠABLON OP JAK.

WEBINÁŘ BUDE PROBÍHAT NA PLATFORMĚ ZOOM. PROSÍM, OVĚŘTE SI PŘEDEM, ŽE MÁTE AKTUÁLNÍ VERZI.

ODKAZ BUDE ZASLÁN VŠEM PŘEDEM PŘIHLÁŠENÝM V DEN KONÁNÍ SEMINÁŘE. Z WEBINÁŘE BUDE POŘÍZEN ZÁZNAM, KTERÝ BUDE POSKYTNUT ÚČASTNÍKŮM SPOLEČNĚ S PREZENTACÍ.

WEBINÁŘ JE SOUČÁSTÍ UCLENĚNÉHO B-LEARNINGOVÉHO KURZU OTEVÍRÁME ZAHRADY DĚTEM - VÍCE INFORMACÍ NALEZNETE - [ZDE](#)

KONTAKTNÍ OSOBA:
IVETA MACHÁTOVÁ - TEL. 731 440 922
IVETA.MACHATOVA@PRIRODNIZAHRADA.EU
WWW.PRIRODNIZAHRADA.EU

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.

Soutěž Zlatý list

Valašské ekocentrum ve spolupráci se Správou CHKO Beskydy pořádá v pátek 24.5.2024 ve Valašském Meziříčí krajské kolo přírodovědné soutěže Zlatý list.

Bližší formace o soutěži najdete: <https://zlatylist.cz/aktualni-rocnik/>
Soutěž je určena pro děti ze základních škol, víceletých gymnázií, i pro oddíly a kroužky, a bude se týkat české přírody.

Předběžné přihlášky /škola, kontaktní osoba starší 18 let, kategorie/ pošlete do konce března 2024 na e-mail: jitkadvorskavm@seznam.cz

Hostětín/Brno klimatickaakademie.cz

KLIMATICKÁ AKADEMIE

16.-21. srpna 2024

Vzdělávací program zaměřený na osvětu a zapojení veřejnosti do zvládnání klimatické krize

LÍSKA spolupracuje s Místní akční plán vzdělávání Vsetínsko na přípravě vzdělávacích akcí

Navštivte s námi MŠ Horní Lideč nebo se vydejte na exkurzi Jak na místně zakotvené učení s lektory ze Vzdělávacího a informačního střediska Bílé Karpaty.

K přihlašování využijte, prosím, formulář (univerzální na všechny akce) zde: <https://forms.gle/2yHyAUH7AZdYecdu9>

MAP Vsetínsko

EXKURZE ZA PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE PŘI ZAVÁDĚNÍ METOD A FOREM V MATEŘSKÉ ŠKOLE

10.4.2024 | 13 - 15:30 HODIN
MŠ HORNÍ LIDEČ

LEKTORKA
Bc. DAGMAR DUBNICKÁ

- PROGRAM "ZAČÍT SPOLU"
- EVVO, EKOŠKOLKA
- DIDAKTICKÉ VYUŽITÍ ŠKOLNÍ PŘÍRODNÍ ZAHRADY

PRO ÚČASTNÍKY BUDE ZAJIŠTĚNO MALÉ OBČERSTVENÍ. DOPRAVA NA MÍSTO VEKOVĚNÍ. Přihláškování do 27.3.2024 prostřednictvím lozsbu@lze.cz, případně kontaktujte: pavlina.zivnickova@mestovsetin.cz

MAP ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ VSETÍNSKO IV
R.Č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008342

Spolufinancováno Evropskou unií

MAP Vsetínsko

JAK NA MÍSTNĚ ZAKOTVENÉ UČENÍ

EXKURZE ZA PŘÍKLADY DIDAKTICKÝCH METOD S TERÉNNÍ VYCHÁZKOU V DÉLCE CCA 5 KILOMETRŮ

17.5.2024 | 8 - 16 HODIN
HLUK, NÁDVORÍ V CENTRU MĚSTA

MARIE PETRŮ, DIS.
Mgr. VLADIMÍR ŠÁCHA
Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty

Praktické ukázkou didaktické metody místně zakotveného učení, vč. vyučovacího materiálu. Inspirace jak využívat aspekty místního prostředí jako jednotlivého kontextu pro výuku, podpora vztahu k místu, příklady aktivit se žáky, občanského zapojování do komunitních projektů i budování místních partnerství.

Doporučeno pedagogům ZŠ.

Co s sebou: vhodné oblečení a obuví do terénu, přilbitku. Pro účastníky bude zajištěna doprava ze Vsetína (mimořádně a dle upřesnění v informaci pro přihlášené účastníky) a malé občerstvení. Přihláškování do: 29.4.2024 prostřednictvím lozsbu@lze.cz, informace: pavlina.zivnickova@mestovsetin.cz

MAP ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ VSETÍNSKO IV
R.Č.: CZ.02.02.XX/00/23_017/0008342

Spolufinancováno Evropskou unií

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 6

Jarní vlastivědné kolo oblíbené soutěže Jaloveček, tentokrát na téma: ZVYKY A TRADICE

Poznejte unikátní výroční zvyky a obyčeje moravského Valaška a otestujte si v soutěži o zajímavé ceny své schopnosti a dovednosti.

TERMÍN A MÍSTO KONÁNÍ SOUTĚŽE:

- **úterý 16. dubna 2024 pro žáky 3.–5. tříd**
v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, 9:00–12:00 hodin
- **středa 17. dubna 2024 pro žáky 6.–9. tříd**
v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí, 9:00–12:00 hodin
- **čtvrtek 18. dubna 2024 pro žáky 3.–5. tříd**
v zámku Vsetín, 9:00–12:00 hodin
- **pátek 19. dubna 2024 pro žáky 6.–9. tříd**
v zámku Vsetín, 9:00–12:00 hodin

Soutěž je určena pro **3–4 členné týmy** žáků ze ZŠ, veškeré úkoly a aktivity budou vycházet z obsahu učiva ZŠ a znalostí, které děti v průběhu soutěže nabydou.

Z každé školy se mohou přihlásit max. 4 soutěžní týmy za danou soutěžní kategorii.

REGISTRACE:

Na soutěž je možné se přihlásit do 5. dubna 2024 nebo do naplnění kapacity zámeckých sálů **e-mailem na adrese:**

simcikova@muzeumvalassko.cz. Neváhejte, kapacita sálů je omezená.

U registrace je nutné uvést: jméno týmu a počet členů, stupeň ZŠ, den a místo, na které se přihlašujete, školu, zodpovědného pedagoga a kontakt na něj. Zpět Vám zašleme potvrzující email.

Registrační poplatek: 50,- Kč za žáka, pedagogický doprovod vstup zdarma.

Svačiny, psací potřeby a dobrou náladu s sebou, těšíme se na Vás.

Více informací k soutěži naleznete zde:

<http://www.muzeumvalassko.cz/akce-a-souteze/jarni-vlastivedny-jalovecek-2024>

Otevřená kreativní dílna ROBOTA

Jedinečná nabídka kurzů pro pedagogy a kreativce. **Workshopy jsou financované z Národního plánu obnovy a pro účastníky jsou ZDARMA.**

2. 4. | 9:00–13:00

Gamifikace výukového procesu, Petr Pouchlý

Workshop o využívání herních principů a mechanismů s cílem motivovat účastníky k efektivnějšímu učení a rozvoji dovedností; je vhodný pro všechny zájemce o inovativní přístup k vzdělávání.

10. 4. | 9:00–13:00

Řešení problémů v týmu, Věra Kundratová

Kurz zaměřený na budování konstruktivní komunikace, řešení konfliktů a vytváření kooperativního prostředí v učebních skupinách.

26. 4. | 9:00–13:00

Tělo jako nástroj komunikace, Jitka Hlaváčová

Workshop ukáže pomocí hereckých praktik principy lidského jednání skrz tělo a pohyb. Uvědomění si propojení vlastního těla s emocemi poodkryje pokličku psychologie jednání osob.

13. 5. | 9:00–13:00

Praktické využití digitálních technologií v umění, Jan Veselský

Workshop představí různé digitální nástroje a techniky pro tvorbu uměleckých děl a umožní účastníkům experimentovat s prototypy a technologiemi jako 3D skenery, tiskárny, lasery a plottery.

31. 5. | 9:00–13:00

Výtvarná výchova jako forma komunikace, Martin Čada

Kurz věnující se používání různých výtvarných technik k podpoře komplexního myšlení u svých žáků a inspiraci z úspěšných příkladů integrace výtvarné výchovy do vzdělávací praxe.

Všechny workshopy se konají ve 44. budově areálu Svit, Vavrečkova 7029, kde sídlí naše Otevřená kreativní dílna ROBOTA.

Pro přihlášení na workshop kontaktujte robota@utb.cz

adresa: Vavrečkova 7029, 760 01 Zlín

mobil: +420-732-907-840

email: honsova@utb.cz

web: <https://fmk.utb.cz/>

adresa: Vavrečkova 7029, 760 01 Zlín

Uklidme Česko

Hlavní úklidový den
v sobotu 6. dubna 2024,
www.uklidmecesko.cz

Akce je
určená pro
všechny generace!

7. dubna 2024 9:00 - 17:00

TREZOR PŘÍRODY

VSTUPNÉ:
80 Kč / osoba
300 Kč / rodina

Součástí
vstupného je i
vstup do expozice
Trezoru přírody

8. dubna 2024 12:00 - 17:00

9. dubna 2024 12:00 - 17:00

VSTUPNÉ:
70 Kč / osoba
250 Kč / rodina

Součástí
vstupného není
vstup do expozice
Trezoru přírody

MAS Hornolidečska ve spolupráci s obcí Horní
Lideč pořádají putovní hernu chytrých her
(hlavolamy, deskové hry, stavebnice a další)

Květnová výzva DO PRÁCE NA KOLE: registrace spuštěna

Letos se Vsetín již po čtvrté zapojuje do květnové výzvy Do práce na kole.

Hlavním cílem výzvy je dopravovat se alespoň během května do práce zdravou formou, ať už na kole, koloběžce nebo pěšky.

REGISTRACE je spuštěna od 1. února do 30. dubna

<https://dopracenakole.cz/>

Podrobnosti najdete v tiskové zprávě na webu města Vsetín.

VÍKEND PLNÝ ZÁBAVY PRO CELOU RODINU

FESTIVAL PRO ČOLKA

O PŘÍRODĚ V PŘÍRODĚ

11.-12. KVĚTNA 2024

Přechod lomu na slackline, expozice dravců, obojživelníků a dalších živočichů, lodě, lanové stezky, workshopy pro děti, přednášky o přírodě, káva, bistro a další!

KUROVICKÝ LOM
www.tokaheya.cz

Spolek přátel hradu Lukova, Odbor životního prostředí a zemědělství
Magistratu města Zlína a Lesy České republiky, s.p., LS Vsetín pořádají

DEN STRMŮ a Den s Lesy ČR na hradě Lukově

v sobotu 8. června 2024 od 9.30 do 17.00 hod.

- Náučná zábavná stezka lesem podél zpevněné cesty na hrad – od parkoviště u sochy sv. Jana (9.30–14.30 hod.).
- Zábavné stromolezení a další zábavné stromolezecké aktivity pro děti.
- Tvořivé dílničky pro malé i větší děti.
- Poznávačky, přírodovědné rébusy a hry na horním nádvoří hradu.
- Otevření nové venkovní hradní učebny.
- Výstava kreseb Aleny Mandákové „Hledání harmonie“ v západním paláci hradu.
- Netopýři a ptáci poradna na horním hradu – informační stánek České společnosti ornitologické a České společnosti pro ochranu netopýřů, ukázky hendikepovaných netopýřů ze záchrané stanice ORNIS v Přerově.
- Lovecká lukostřelba (LK3D Mrlínka, pro děti od 6 let) – do 16.00 hod.
- Vyřezávání ze dřeva lupenkovou pilečkou pro děti (režbáři Hutěčkoví) u Domu Rudolfa Matouše.
- Ukázka řezbářských prací – Oldřich Pliska, autor soch rytířů Ješka a Zdeňka.
- Ukázka sov a dravců (ČSOP Hošťálková) na nádvoří horního hradu (s komentářem v 11.00 a 13.00 hod.).

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 8

Více informací na fb Dutohlavky
či na stránkách www.dutohlavky.cz

Skřítkci LIŠEJNÍČCI

9:30 - 11:00
každou středu 2024
cena: 100 Kč/rodina
Ve Vizovicích. (místo setkání vždy upřesněno v události)

Vydejme se společně se skřítky Lišejníčky za dobrodružstvím. Dovádění, tvoření, bádání, objevování a poznávání přírody všemi smysly nás dozajista nemine. Vše hravě a přiměřeně věku. Pobyt venku všestranně rozvíjí naše děti a relaxuje nás dospělé. Těší se Verča Jurčáková aspo!

- Lišejníčci probíhají venku za každého počasí.
- Pro pra/rodiče s dětmi (0-6 let)
- Bláťáky/softshely, gumáky, pláštěnky, podsedáčky... a také svačinky výhodou.

Více informací a přihlášky:
tel: 721 608 440
nebo
www.dutohlavky.cz/sluzby/

Badatelská vycházka

S průvodkyní na 3-4 hodiny do přírody v okolí Vizovic.
Kdy: 9:00-13:00
Cena: 350Kč/os (250Kč děti do 10ti let)

14. dubna 2024
28. dubna 2024

DUBEN přímo vybízí k životu jak přírodu tak nás lidi. Mláďata, žáby a pulci, bylinky, všude kypící život. Vydejme se společně na všímavou vycházku přírodou okolí Vizovic.

Vhodná pro širokou VEŘEJNOST (dospělé i rodiny s dětmi od 6ti let) Spontánní objevování přírody kolem nás, nahlédnutí do ekosystémových vazeb a služeb. Navíc doplněné o další dobrodružné aktivity.

www.dutohlavky.cz
tel: 721608440
aktuální info na:

Průvodkyně:
Mgr. Veronika Jurčáková

Včelaři Arboretum Semetín připravují vzdělávací neděle pro veřejnost

Vždy od 14 do 17 hodin.

- 19. 5. – Den otevřených úlů, život ve včelíně.
- 23. 6. – Apiterapie, použití včelích produktů.
- 14. 7. – Veřejné medobraní a ochutnávka medů.
- 18. 8. – Práce se včelím voskem, svíčky z mezistěn.
- 29. 9. – Ochutnávka vítězných medů z Medolízačky.

Děkujeme společnosti GALVAMET Vsetín, která v minulém roce včelaře významně podpořila.

PROGRAMY Tincta-Herbae ateliér přírodního barvířství na VSETÍNĚ

Hlavním tématem DÍLEN, KURZŮ, PŘEDNÁŠEK a UKÁZEK ŘEMESLA je INDIGO a barvení v ekologické indigové kádi.

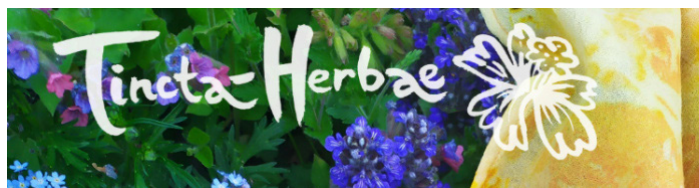
PRO DĚTI, PRO DOSPĚLÉ, PRO RODIČE S DĚTMI v příjemném prostředí ateliéru přírodního barvíře.

NOVĚ kurzy v Muzeu jihovýchodní Moravy ve Zlíně.

Rezervace nutná: tel.: 732 994 552

tincta-herbae@centrum.cz

<https://www.facebook.com/TinctaHerbae>

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 9

Oslavy Dne Země v regionu

Oslavy Dne Země 2024

Před více než 50-ti lety, 22. dubna 1970, se na různých místech Spojených států shromáždilo na 20 milionů lidí, kteří demonstrovali za zdravější životní prostředí. Kampaní chtěli demonstranti prosadit přijetí nových zákonů o ochraně životního prostředí a prosadit tyto otázky do politické diskuse. Kampaň měla nebývalý ohlas a jejím výsledkem byl vznik Dne Země, který se každý rok 22. dubna slaví po celém světě jako mezinárodního svátek životního prostředí. Od roku 1990 i v České republice.

Den Země vznikl v roce 1970 v USA jako ekologický happening, který měl upozornit na problémy životního prostředí. Od té doby se oslava Dne Země rozšířila do celého světa a nabrala masový rozměr.

<https://www.ekokalendar.cz/EarthDay>

Outdoorový Ekouš
12. dubna
Terénní středisko Alceda Hájenka Na Novém světě v Semetíně.
Soutěž o přírodě v přírodě pro žáky II. stupně ZŠ.

Oslava jarních květů
Fotografická soutěž pro děti z II. stupně základní školy a studenty středních škol.

Výtvarná soutěž „Příroda kolem nás“
Soutěž určená pro děti z I. stupně základní školy.

Den Země
19. dubna, 9 - 12 hodin
Panská zahrada
aktivita pro MŠ a I. stupeň ZŠ
minijarmark tradičních řemesel
Férová kavárna LÍSKY
vodní bar
Záchraná stánice Hošťálková
Vsetín bezodpadový
projížďka na raftech s Tomky

TÝDEN pro 2024 ZEMI

Partneři:
Alceda - ekologické centrum Vsetín z.s., ALCEDO s.r.o., ČERNÝ DUB pro Zlínský kraj, Občasná společnost Ochrana a zotavení přírody Vsetín, OOO KAMAL, ELKOTRWA s.r.o., JARNA - ekologický středisko Vsetín, Zlínské územní středisko Místní akční skupiny - odborné středisko Vsetín, Rodinné a mateřské centrum Vsetín, Střední odborná škola, Jazyková škola a škola, Technická škola, Technická škola, Základní škola Mateřská škola a Praktická škola Vsetín, ZŠ Otava, ZŠ Surbín.

Mediální partneři:
Vsetínské, Jalevec, VOK

Partneři Dne Země 2024 jsou Město Vsetín a VaK Vsetín.
V přípravě neprofitující občanské akce nezisková.

DEN ZEMĚ 2024
Pátek 19. dubna 9 - 12 hodin
Panská zahrada

minijarmark tradičních řemesel
záchraná stánice Hošťálková
Vsetín bezodpadový
projížďka na raftech s Tomky
výtvarné aktivity

vodní bar
Férová kavárna LÍSKY

aktivita pro MŠ a I. stupeň ZŠ

*příroda kolem nás
tradiční řemesla
problém odpady*

Partneři Dne Země 2024 jsou Město Vsetín a VaK Vsetín.
V přípravě neprofitující občanské akce nezisková.

DEN ZEMĚ 2024

V rámci oslav Dne Země 2024 ve Zlíně pořádá Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína tyto akce, na které jste srdečně zváni.

PASEKÁŘSKOU STEZKOU KRAJINOU PASEK

sobota 20. dubna 13.00–18.00 h
Jaroslavice

Vycházka pro veřejnost s odborným výkladem o krajinném rázu přírodního parku, o místních živočišných, zejména ptáčích. Provede zoológ Mgr. Evžen Tošenovský (PřF UP Olomouc, ČSO, ČESON) a zpracovatel krajinářské studie Mgr. Tomáš Dohnal (LÖW a spol., s.r.o.). Sraz v 13.00 hodin na zastávce MHD Jaroslavice – točna (bus č. 31), okruh 7 km. Pouze pro přihlášené, přihlášky s počtem účastníků a telefonickým kontaktem na: 577 630 982 nebo libusebartolicova@zlin.eu

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU

neděle 21. dubna 7.30–10.00 h
Zlín, sad Pod Babou

Vycházka do proubozející se jarní přírody, tradiční akce České společnosti ornitologické. Ranní poslech, poznávání a pozorování běžných druhů ptáků, pozorování dalekohledy a povídání o zajímavostech z jejich života. Exkurzi provede zoológ Mgr. Evžen Tošenovský (PřF UP Olomouc, ČSO, ČESON). Sraz v 7.30 hodin u zastávky MHD Mladcovská. Pouze pro přihlášené, přihlášky s počtem účastníků a telefonickým kontaktem hlášte na: 777 771 196 nebo tosenovsk@birdlife.cz

BOTANICKÁ VYCHÁZKA

sobota 13. dubna 13.00–16.00 h
trasa Lešná – Zlín

Botanická vycházka okolím Zlína za jarní květenou a dřevokaznými houbami s milovníci botaniky a dendrologie, Mgr. A. Zuzanou Hokovou. Sraz v 13.00 hodin na zastávce MHD Lešná, ZOO (trolejbus č. 4. a 5.), trasa 6 km se zakončením ve Zlíně. Pouze pro přihlášené, přihlášky s počtem účastníků a telefonickým kontaktem na: 577 630 982 nebo libusebartolicova@zlin.eu

Z těchto veřejně dostupných akcí budou pořizovány fotografie.

V RÁMCI VSETÍNSKÉHO DNE ZEMĚ 2024 JSME PŘIPRAVILI VÝTVARNOU SOUTĚŽ NA TÉMA „PŘÍRODA KOLEM NÁS“

POKYNY:
DOPORUČENÝ FORMÁT: A5, A4, A3.
1. KATEGORIE: DO 6 LET
2. KATEGORIE: OD 7 DO 9 LET
3. KATEGORIE: OD 10 DO 12 LET

Z RUBOVÉ STRANY PRÁCE ÚTĚLNĚ NAPIŠTE:
- NÁZEV PRÁCE
- JMÉNO A PŘÍJMENÍ
- VĚKOVÁ KATEGORIE
- TELEFONNÍ KONTAKT

VÝTVARNÉ PRÁCE ZAŠLEŽTE NA E-MAIL: stefanie.zonygov@alcedo.cz
NEBO JE DONĚŠTE DO SBOŘENÝ ALCEDA NA ADRESĚ:
ZÁVĚS KALENDÁŘ 1995, VSTĚTÍN 750 01 DO 21. 4. 2024.

Z KAŽDÉ KATEGORIE VYBERTE 3 PRÁCE, KTERÉ BUDOU OCEŇENÉ. NEÚTĚLNĚ POPISANÉ PRÁCE SE NEMOHOU ÚČÁSTNÍK VYBĚR. PŘIJATE PRÁCE NEVRACÍME, ZŮSTÁVÁ V ALCEDO.

VÝTVARNÁ VERNISÁŽ A VYHLÁŠENÍ VÍTEZŮ PROBĚHNE NA FACEBOOKU A WEBU ALCEDA 6. 5. 2024. O OCEŇENÍ VÝBĚRŮ VÁS BUDEME DÁLE INFORMOVAT.

KONTAKTNÍ OSOBA: STEFÁNIE ZONYGOVÁ, 739 101 024, STEFANIE.ZONYGOVA@ALCEDO.VSETIN.CZ

Líska

Zlín kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 10

V návaznosti na vsetínský Den Země 2024 jsme připravili fotosoutěž na téma

SLAVNOST KVETOUČÍCH STROMŮ

POKYNY:

Fotografie zasílejte na e-mail: denzeme@alcedovsetin.cz do 2. 5. 2024.
Do předmětu e-mailu napište SLAVNOST KVETOUČÍCH STROMŮ a uveďte:

- název fotografie
- jméno a příjmení
- věková kategorie
- telefonní kontakt

1. kategorie: II. stupeň ZŠ
2. kategorie: žáci SŠ

Z každé kategorie vybereme 3 fotografie, které budou oceněny.
O ocenění výherců vás budeme dále informovat.

Zasláním fotografie prohlašujete, že jste její autor, a souhlasíte se zveřejněním a použitím k propagačním účelům ALCEDA.

Vernisáž a vyhlášení vítězů proběhne na facebooku a webu ALCEDA 6. 5. 2024.
Kontaktní osoba: Lenka Novotná, 605 780 430, lenka.novotna@alcedovsetin.cz

ZÁŽITKOVÁ SOUTĚŽ TÝMŮ O PŘÍRODĚ V PŘÍRODĚ

OUTDOOROVÝ EKOUŠ 2024

TERÉNNÍ STŘEDISKO HÁJENKA „NA NOVÉM SVĚTĚ“, SEMETÍN

12. DUBNA 2024

Registrace týmů od 9.15 do 9.45

Každá škola může vyslat až 2 čtyřčlenné týmy složené z žáků 2. stupně.

Více informací v přihlašovacím formuláři.

přihlašovací formulář:

Startovné: 400,- /tým

Kontakt: Lukáš Kamas, 731 575 846, lukas.kamas@alcedovsetin.cz
Přihlášení na: <https://forms.gle/zr1ebeV9eGbj25QF8>

Osvětové kampaně LÍSKY v roce 2024

Zapojte se do osvětových kampaní LÍSKY a podpořte s námi důležitá témata – **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí**.

Každá kampaň vychází z významného dne či **klíčové akce**. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených a spolupracujících organizací, vydána **tisková zpráva**, osvětové a didaktické **materiály, metodické listy či pomůcky**. Ke zveřejnění a sdílení uvítáme náměty, příklady dobré praxe a materiály. Kampaně je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku.

Zapojit se můžete jako organizátoři nebo jako účastníci.

PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI	PŘÍRODNÍ ZAHRADA – PŘÍRODA POD NAŠIMI OKNY	STROMY a MY	POČTIVĚ VYROBENÉ, SPRÁVEDLIVĚ ZAPLACENĚ	POČTIVĚ VYROBENÉ, PODPORA MÍSTNÍ UDRŽITELNÉ EKONOMIKY
1.–30. DUBNA	1. KVĚTNA – 15. ČERVENA	15. ZÁŘÍ – 31. ŘÍJNA	CELOROČNĚ	CELOROČNĚ
www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz	www.liska-evvo.cz
GARANT: Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město	GARANT: DDM Škola Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Centrum Veronica Hostětín	GARANT: Park ROCHUS, Uherské Hradiště SPOLUPRÁCE: Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty	GARANT: LÍSKA, z.s.	GARANT: LÍSKA, z.s. SPOLUPRÁCE: IS pro rozvoj Moravských Kopanec VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M., Centrum Veronica Hostětín, KOSENKA Val, Klobouky
KLÍČOVÉ AKCE: Mezinárodní den ptactva (1. 4.) Světový den vrbáčů (20. 3.) Mezinárodní dny ptáčích zpěvů (7. 5.) Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.) Evropský festival ptactva (7. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc školní zahrady (1.–31. 5.) Den fascinace rostlinami (18. 5.) Světový den včel (20. 5.) Vikend otevřených zahrad (8.–9. 6.)	KLÍČOVÁ AKCE: Den stromů (20. 10.)	KLÍČOVÉ AKCE: Světový den pro Fair trade – Férová snídaně (11. 5.) Výstava na stromech (říjen)	KLÍČOVÉ AKCE: Měsíc biopotravin a ekologického zemědělství (září) Světový den jídla (16. 10.) Den původních odrůd jablek (21. 10.) dny otevřených dveří u výrobce a na farmách, exkurze, jarmarky, slavnosti, školní farmářské dny
KONTAKT NA GARANTA: cevezabka@klubkosm.cz	KONTAKT NA GARANTA: lenka.pavelcikova@ddmsikula.cz	KONTAKT NA GARANTA: michaela.odstrcilova@parkrochus.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz	KONTAKT NA GARANTA: infoevvo@seznam.cz

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT:

1. Přípravou a realizací tematické akce

- soutěž, soutěžní výzva, výstava
- přednáška, beseda, promítání tematických filmů
- výukové programy a projektové dny pro školy
- semináře a workshopy
- exkurze a vycházky
- jarmark, slavnost, piknik, snídane

2. Účastí na některé akci či ve výzvě dané kampaně

3. Sdílením kampaně na vašem Facebooku, webu

- umístění banneru kampaně na váš web
- sdílení akcí na vašem FB, webu apod.
- sdílení zkušeností, příběhů, příkladů dobré praxe, poradenství či námětů na facebookové stránce dané kampaně

Co je potřeba pro zapojení udělat:

Odeslat přes GOOGLE formulář základní info o akci

<https://forms.gle/hVpHTw3P6oKFIuHA>

Doporučené termíny odeslání formuláře:

Ptáci do 15. března
Přírodní zahrada do 15. dubna
Stromy a my do 5. září
Pokud budete pořádat **Férovou snídani**, registrujte se na www.ferovasnidane.cz

Pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zasílejte na kontaktní e-mail. Nezapomeňte přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti.

KONTAKT:

LÍSKA, z.s. - www.liska-evvo.cz
infoevvo@seznam.cz - tel.: 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 11

Osvětová kampaň Ptáci – žijí tady s námi

Zveme vás k 15. ročníku osvětové kampaně Ptáci a my

Proč? Protože podporujeme důležitá témata **PTÁCI, PŘÍRODNÍ ZAHRADA, STROMY, FAIRTRADE a REGIONÁLNÍ PRODUKTY**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

Organizováním vzdělávacích a osvětových akcí se můžeme podílet na **šetrnějším a odpovědnějším přístupu k přírodě a životnímu prostředí.**

Do osvětové kampaně se každoročně zapojí bezmála 30 organizací a škol, pro které je péče o ptactvo, osvěta a vzdělávání důležitou součástí jejich činnosti. Můžete se těšit sdílení informací a námětů a na pestrou paletu akcí. Ke kampani je sestaven **kalendář akcí**, zahrnující aktivity a programy zapojených organizací. **Zapojte se do výzvy. Sdílejte POST o svém zapojení.**

Dejte si událost do sledování, zaklikněte účast, pozvěte přátele a posílejte také dál do svých sítí, umístěte banner kampaně na váš web či sociální síť.

Čím více nás bude, tím více se ptačí téma a potřeba ochrany ptactva dostane do škol, organizací, společností a rodin.

Můžete se také sami připojit **přípravou a realizací tematické akce**, např. soutěž, soutěžní výzva, výstava/přednáška, beseda, promítání tematických filmů/výukový program či projektový den ve škole/seminář, workshop/exkurze, vycházka/slavnost.

Odešlete do LÍSKY základní informaci o akci – název, datum, odkaz na pořadatele. Informaci, příp. pozvánky, plakáty (v pdf i jpg) zasílejte na infoevvo@seznam.cz

Nezapomeňte na ně přidat název kampaně, příp. logo Lísky – kvůli společné propagaci, identitě a vyjádření pospolitosti. Využijte grafiku kampaně. Je vydána tisková zpráva, k dispozici jsou osvětové a didaktické materiály, metodické listy či pomůcky.

Kampaň je prezentována v rozesílce Lísky, na webu a Facebooku, <https://www.facebook.com/ptacizijitadysnami>

Veškeré materiály ke kampani **ZDE**.

KLÍČOVÉ TEMATICKÉ DNY:

- Mezinárodní den ptactva (1. 4.)
- Světový den vrabců (20. 3.)
- Mezinárodní dny ptačího zpěvu (7. 5.)
- Mezinárodní den stěhovavých ptáků (13. 5.)
- Evropský festival ptactva (7. 10.)

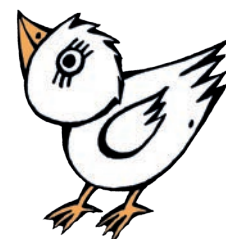

Garant:

Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město

Koordinátor:

LÍSKA, z.s.,
www.liska-evvo.cz

Krásné jaro.

Ptačí zpěv každoročně oznamuje jaro Ptáci – žijí tady s námi, 15. ročník osvětové kampaně LÍSKY

Ptactvo po staletí vnímáme jako posly probouzející se přírody a teplých dnů. Přitom patří k jedné z nejhroženějších skupin živočichů, kteří potřebují naši pozornost, starostlivou péči a aktivní ochranu.

„S prvním dubnem ve Zlínském kraji již 15 let zahajujeme osvětovou kampaň „Ptáci – žijí tady s námi“. LÍSKA a její členské i partnerské organizace, školy a zájmové spolky připravují na dubnové dny rozmanité aktivity, které přispívají k informovanosti, zachování či vytvoření podmínek nezbytných pro biodiverzitu druhů ptactva v blízkosti lidských sídel,“ řekla předsedkyně LÍSKY Iva Koutná s tím, že do kampaně se zapojují především střediska ekologické výchovy a volného času, neziskové organizace, školy a muzea.

V letošním ročníku plánujeme inspirovat školní třídy, děti a rodiny k přírodovědným pozorováním, bádání a pobytu venku v přírodě. Poskytneme náměty na aktivity i rady, jak přilákat ptactvo do zahrady. Vyhlásíme 5. ročník výzvy Kamarádi z ptačí říše.

Kampaň je inspirována významnými „ptačími“ dny:

1. dubna – Mezinárodní den ptactva,
2. května – Vítání ptačího zpěvu.

Mezinárodní den ptactva slavíme již více než 100 let. Tradice oslav sahá až do dob Rakousko-Uherské monarchie, založil ji slovenský přírodovědec Oto Herrmann (1835–1914). Jedním z hlavních cílů je obrátit pozornost veřejnosti k nebezpečím ohrožujícím ptáky na celém světě a pomoci tak jejich ochraně a ochraně jejich stanovišť.

Česká společnost ornitologická každoročně od roku 1992 vyhlašuje Ptáka roku. „Posláním této akce je upozornit na zajímavé ptačí druhy žijící kolem nás a vybudovat veřejnost k jejich sledování a praktické

ochraně, zvýšit zájem o ptactvo a přírodu vůbec. Letos je ptákem roku rehek domácí,“ doplnila Iva Koutná

Koordinátorem kampaně je LÍSKA, která připravuje metodické listy, plakáty a materiály pro školy a další zájemce. Odborným garantem je Středisko volného času Klubko ve Starém Městě. Přehled aktivit je zveřejněn na www.liska-evvo.cz nebo na facebookovém profilu kampaně „Ptáci – žijí tady s námi“, kde se také budou objevovat rady, náměty či zprávy z ptačí říše, <https://www.facebook.com/ptacizijitadysnami>

Náměty na venkovní aktivity do školní výuky najdete na www.ucimesevenku.cz

Informace k tématu poskytuje Česká ornitologická společnost, na webu <http://www.birdlife.cz>

Osvětová kampaň je spolufinancována z prostředků Zlínského kraje.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 12

15. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ PTÁCI – ŽIJÍ TADY S NÁMI

1. 4. – 2. 5.
2024

Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji

NÁZEV AKCE A DATUM KONÁNÍ	KONTAKT NA POŘADATELE
Kamarádi z ptací říše výzva, 5. ročník	LÍSKA, z.s. infoevvo@seznam.cz
Výstava Krouzkování ptáček 9. 4. – 18. 8. 2024, zámek Kinských, Val. Meziříčí	www.muzeumvalassko.cz/objekt-zamek-kinskych-ve-valasskem-mezirici
Badatelská vycházka do přírody v okolí Vizovic 14. a 28. 4. 2024	tel. 721608440 www.dutohavlky.cz
Den Země Vsetín 19. 4. 2024, Panská zahrada Ukázková Záchraná stánice Hořálkova	www.akceovsetin.cz
Ornitologická procházka k mokřadům s ornitologem, 20. 4. 2024, Mgr. Michal Mysušan Sráz v Újezdci u Luhačovic na vlakovém nádraží v 10:15 hod, ukončení cca ve 13 hod.	https://hostetin.veronica.cz/node/1433
Pozvánka na stezku krajinnou pasek sobota 20. dubna 13:00–18:00 hodin, Jaroslavice Vycházka pro veřejnost s odborným výkladem. Sráz v 13:00 hodin na zastávce MHD Jaroslavice – točna (Bus č. 31), okruž 7 km. Pouze pro přihlášené, přihlášky s počtem účastníků a telefonickým kontaktem hlase na: 577 630 982 nebo libusebartolcikova@zlin.eu	Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína
Vitání ptáčího zpěvu 21. dubna 7:30–10:00 hodin, Zlín, sad Pod Babou Sráz v 7:30 hodin u zastávky MHD Mladcovská. Pouze pro přihlášené, přihlášky s počtem účastníků a telefonickým kontaktem hlase na: 777 771 196 nebo tosenovsky@birdlife.cz	Odbor životního prostředí a zemědělství Magistrátu města Zlína
Vitání ptáčího zpěvu 5. 5. 2024, zámek Vsetín	Muzeum regionu Valašsko, p. o., zámek Vsetín www.muzeumvalassko.cz
Kamenná výstava ptáčího světa celou dobu kampaně	Centrum ekologické výchovy Žabka, Staré Město cevzabka@klubkosm.cz
Přeslost ptáčího světa interaktivní výstava k zaplnění	Středisko volného času Klubko Staré Město http://www.cevzabka.xf.cz/, cevzabka@klubkosm.cz, 602 643 117
Učíme se venku náměty na objevování, pozorování a badání	TEREZA, LÍSKA https://ucimesevenku.cz/ - www.facebook.com/ucimesevenku.cz/
Monitoring čápů celostátní akce	Česká společnost ornitologická https://cap.birdlife.cz
Atlas hnízdních rozšíření ptáček Dlouhodobý monitorovací projekt, který každoročně sleduje vývoj početnosti většiny druhů u nás hnízdičích ptáček.	https://db.citizenscience.cz/?p=1418

20. 3. Světový den vrbců | 1. 4. Mezinárodní den ptactva | 2. 5. Vitání ptáčího zpěvu | 11.–12. 5. Světový den stěhovavých ptáček (2. víkend v květnu)

Metodické listy do výuky či materiály k tématu můžete získat v LÍSCĚ - infoevvo@seznam.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. [www.facebook.com/Ptáci – Žijí tady s námi](https://www.facebook.com/Ptáci-Žijí-tady-s-námi)

Výzva pro děti, skupiny dětí a rodiny s dětmi, 5. ročník KAMARÁDI Z PTACÍ ŘÍŠE

Úkol číslo 1

PTACÍ HNÍZDO

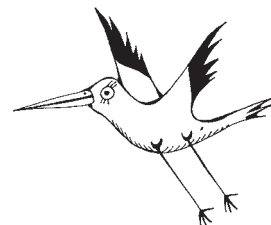
- Na jaře si většina ptáček staví hnízda, do kterých kladou vajíčka a následně zde krmí a vychovávají mláďata. Hnízda si staví v různých prostředích a používají k tomu dostupný materiál z okolí. Rozličné bývají i stavební techniky a tvary hnízd.
- Vyberte si jeden ptáčích druh, ideálně ve svém okolí. Pozorně, bádejte a zjistěte jaká stává hnízda a kde. Hnízdo zkuste vyrobit a jeho fotografii s popisem nám pošlete.
- Můžete se inspirovat pozorováním ptáček ve vašem okolí, ale buďte opatrní, ať je při hnízdění nevyrušíte!

Úkol číslo 3

PTACÍ PŘÍBĚH

- Mnoho ptáčích druhů se k nám na jaře vrací z „teplých“ krajín. Většina uletí obrovské vzdálenosti a na své cestě je čeká mnoho dobrodružství, ale i nebezpečí.
- Napište, namalujte nebo natočte „smyšlený“ krátký příběh o cestě a návratu migrujícího čápa bílého.

Úkol číslo 2

PTACÍ DETEKTIVOVÉ

- Ať žijete ve městě či na vesnici, nebo pobýváte venku v přírodě, tak v brzkých ranních hodinách slyšíme nádherné ptáčích koncerty. Ptáčci jsou před námi často dobře slyšeni.
- Zahrajte si na detektivy a zkuste odhalit, kdo vám ráno zpívá pod okny.
- Ptáčka či ptáčky namalujte a s názvem nám je zašlete.

Úkol číslo 4

PTACÍ VYPADLÉ Z HNÍZDA

- Občas se stane, že nalezneme ptáčích mládě, které vypadlo z hnízda. Víte, co v takovém případě dělat?
- Vytvořte letáček, který by vašim spolužákům a kamarádům poradil, jak se v tomto případě zachovat.

Doporučený věk: 5–12 let

Vyberte si aspoň jeden z úkolů výzvy. Splněné úkoly označte číslem, doložené krátkou zprávičkou, fotografií či obrázkem, opatřené kontaktními údaji: jméno a příjmení autora, věk autora, škola, e-mail, poštovní adresa,

zaslané do 12. 5. 2024 na adresu: infoevvo@seznam.cz, HESLO: Ptáci

Pokud se účastníte se třídou či skupinou dětí, uveďte prosím počet zapojených dětí. Za splnění úkolů vám zašleme malou pozornost.

Odesláním udělujete LÍSCĚ souhlas se zveřejněním fotografie či obrázku na Facebooku a webu LÍSKY.

Výzva je aktivitou 15. ročníku osvětové kampaně Ptáci – žijí tady s námi
KONTAKT: LÍSKA, z.s., Dolní náměstí 429, 755 01 Vsetín

www.liska-evvo.cz

Webinář zdarma PTÁCI VENKU 16. 4. od 19:30 hodin

Co všechno lze s dětmi venku zažít, když se ponoříte do ptáčích říše? Nechte se pozvat k pozorování ptáček, objevování jejich fascinujícího světa. Do her, kde si děti vyzkouší život s peřím. Objevujte souvislosti, pobytová znamení, evoluční vychytávky a to vše venku. V pohybu. Všemi smysly.
<https://ucimesevenku.cz/>

Jaro je tady. Ptáci už sbírají materiál na hnízdo a pilně se připravují na novou sezónu.

Mý jim to můžeme významně usnadnit, když na zahradě necháme:

- ✓ suchou trávu
- ✓ mech či lišejník
- ✓ větvičky

Díky, že při údržbě a úklidu zahrady myslíte i na opeřené přátele. Další tipy, jak udělat zahradu přívětivou pro ptáčky, hledejte v článku <https://www.birdlife.cz/je-vase-zahrada-bezpecna-pro-ptaky/>

Zdroj: Česká společnost ornitologická

Učíme se venku – téma ptáci

PTAČÍ HRY,
<https://ucimesevenku.cz/druziny/ptaci-divadlo/#novedruhy>
Ptáčích divadlo,
<https://ucimesevenku.cz/druziny/ptaci-divadlo/>
Ptáčích průzkumník,
<https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#ptacipruzkumnik>
Sbírka peří,
<https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#peri>
Ptáčích zobáky,
<https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#zobaky>
Ptáčích hnízda,
<https://ucimesevenku.cz/laborator-venku/#hnizda>

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 13

Kampaň Vsetínské dny pro Fairtrade

Připojte se mezi organizátory, podpořte tak společnou akci pěstitele kávy, kakaa nebo banánů po celém světě!

Letos piknikujeme v sobotu 11. května 2024.

www.ferovasnidane.cz

Férová snídaně je celorepubliková událost, na které dobrovolníci pořádají komunitní piknik. Loni se díky nim na 159 místech republiky sešlo přes 6600 lidí. Díky tomu a mediálním výstupům se o našem zájmu o životy pěstitelů dozví další lidé v Česku.

"Dříve bylo období dešťů a sucha pevně dané, věděli jste, kdy sklízet, a podle toho jste najímali lidi. Nyní tomu tak ale není, a to nám ztěžuje život."

Juan Cancio Curo Ccorimanya

Férová snídaně www.ferovasnidane.cz

má podobu komunitního pikniku jako vyjádření podpory pěstitelům, jak ve svém okolí, tak těm daleko ve světě.

Vytipujte si příjemné místo v blízké zahradě, parku nebo náměstí, místo zaregistrujte a pozvěte lidi z okolí. V sobotu **11. května 2024** si na piknik můžete vzít do košíku třeba fairtradovou kávu nebo čaj v termosce, fairtradový džus, sušenky s fairtradovým kakaem, fairtradové banány, ale sýry nebo zeleninu od místního farmáře.

Přidejte se ke Světovému dnu pro fair trade.

VŠECHNO MÁ SVOU CENU

I lidská práce. Systém Fairtrade usiluje o to, aby farmáři v Africe, Asii a Latinské Americe dostali za své produkty cenu odpovídající skutečným nákladům. Navíc díky prodeji fairtradových výrobků získávají příplatek, který mohou investovat do rozvoje svých farem a komunit.

Má to cenu. Nakupujte s ohledem na pěstitele.

www.fairtrade.cz

Malá známka, ale dělá velké věci

Hledejte ve svých obchodech.
Více na www.fairtrade.cz

Fairtradoví fanoušci

Fairtrade znamená významnou změnu pro životy pěstitelů a pěstitelek ve světě. Je to certifikační systém, ale i globální hnutí za spravedlivější nastavení mezinárodního obchodu. Ukažte, že se svou organizací stojíte za lidmi v zemích Afriky, Asie a Latinské Ameriky.

Staňte se Fairtradovými fanoušky.

LÍSKA už fandí, to je jasná věc!

<https://fairtrade.cz/fanousci/>

5 KROKŮ K FAIRTRADOVÉ ŠKOLE

1. ŘÍDÍCÍ SKUPINA
2. OFICIÁLNÍ PODPORA
3. GLOBÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
4. SPOTŘEBA FAIRTRADOVÝCH PRODUKTŮ
5. PRÁCE S VEŘEJNOSTÍ

Líska

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 14

Pozvánky na vzdělávací akce najdete v rozesílce a na webu Lísky.

Vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Pro školy a školská zařízení i neziskové organizace připravujeme vzdělávací programy.

TÉMATA VZDĚLÁVACÍCH PROGRAMŮ:

- Rozšiřující studium pro školní koordinátory EVVO.
- EVVO v kostce.
- Učíme se venku.
- Učíme se s POLY (polytechnické vzdělávání) – MŠ, ŠD, SVČ.
- Formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti (polytechnické vzdělávání).
- Badatelsky orientovaná výuka – ZŠ.
- Projektová a tematická výuka v EVVO – ZŠ, SŠ.
- Školní přírodní zahrada – plánování a budování, praktická péče o zahradu s dětmi, využití ve výuce, vč. proškolení týmu k využití nové zahrady či prvků.
- Ekologizace provozu školy v praxi.
- Výtvarné, rukodělné a řemeslné činnosti.
- Osobnostně sociální rozvoj pedagogů.
- Lektorské dovednosti.
- Tematická exkurze za příklady dobré praxe (přírodní zahrada, farma, polytechnika apod.).

Pro neziskové organizace nabízíme workshopy a konzultace:

- strategické plánování
- práce s veřejností, s médii, prezentační dovednosti, marketing
- facilitace malých skupin a plánování
- lektorské dovednosti
- tematické exkurze za příklady dobré praxe

Akci zajistíme i na míru pro skupiny pedagogů z jedné či více škol, např. v rámci projektu MAP, OP JAK. Pro účastníky vzdělávání nabízíme i metodiky, pomůcky a další materiály.

INFORMACE A PŘIHLÁŠKY: infoevvo@seznam.cz

V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

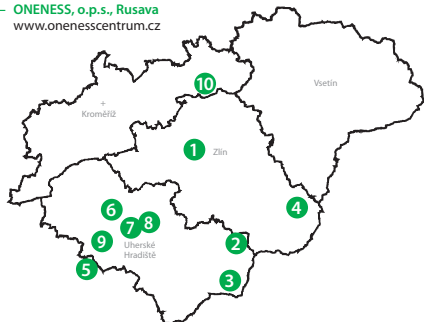
Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Členské organizace LÍSKY, z.s.

- DDM Astra Zlín, p.o.
www.ddmastra.cz
- ZO ČSOP Veronica – Centrum Veronica Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopic, o.p.s.
www.lskopance.cz
- ZO ČSOP KOSENKA Valašské Kloubouky
www.kosenka.cz
- VIS Bílé Karpaty, o.p.s., Veselí nad Moravou
www.bilekarpaty.cz/vis
- SVC Klubko Staré Město, p.o., Žabka – centrum ekologické výchovy
www.klubkosm.cz
- Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.parkrochus.cz
- DDM Škola Uherské Hradiště, p.o., Přírodovědné centrum Trnka
www.ddmsikula.cz
- DDM Pastelka Uherský Ostroh, p.o.
www.ddmpastelka.cz
- ONENESS, o.p.s., Rusava
www.onenesscentrum.cz

Partneři a spolupráce

- ALCEDO – středisko volného času a plavecká škola Vsetín
www.alcedovsetin.cz
- ARPOK, o.p.s., Olomouc
www.arpok.cz
- Ekocentrum Na Pasece Veliková
www.napasece.net
- Masarykova veřejná knihovna Vsetín
www.mvk.cz
- Městské lesy Vsetín, s.r.o.
www.lesyvsetin.cz
- Místní akční skupina Hornolidečska
www.hornolidec.cz/mas-hornolidecska-z-s/ds-1007
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalassko.cz
- Nadace Proměny Karla Komárka
www.nadace-promeny.cz
- NaZemí, Brno
www.nazemi.cz
- PAVUČINA
www.pavucina-sev.cz
- Středisko volného času Rožnov p.R., o.p.
www.svcroznov.cz
- Střední škola KOSTKA, s.r.o., Vsetín
www.kostka-skola.cz
- Učíme se venku
www.ucimesevenku.cz
- Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
www.utb.cz
- Včelari Vsetín
Základní škola Vsetín, Ohrada 1876
www.zsohrada.cz
- Základní škola Vsetín, Rokytnice 436
www.zsrokytnice.cz
- Základní škola Vsetín, Sychrov 97
www.zssyehrov.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna**

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **programu MRKEV** (základní a střední školy) a **programu Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

I/6 Výukové programy, projektové dny pro školy a školská zařízení

DENNÍ A POBYTOVÉ VÝUKOVÉ PROGRAMY, PROJEKTOVÉ DNY A EXKURZE PRO ŠKOLY PŘIPRAVUJÍ:

- **ALCEDO – středisko volného času Vsetín**
www.alcedovsetin.cz
- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole,**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín,**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
www.skanzenrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **TINCTA-HERBAE ATELIÉR PŘÍRODNÍHO BARVÍŘSTVÍ**
tincta-herbae@centrum.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,**
www.bilekarpaty.cz/vis

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY

Programy je možné zařadit do projektů škol v programu OP JAK.

PROJEKTOVÉ DNY S LÍSKOU PRO MŠ, ZŠ, ŠD A SVČ

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu inovativního vzdělávání dětí/žáků a projektové výuky, které vede k rozvoji osobních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

- Témata:**
- přírodovědné vzdělávání,
 - EVVO a vzdělávání k udržitelnému rozvoji,
 - rozvoj podnikavosti a kreativity.

Více na: <https://www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny>

Součástí programu je i dodání agendy dle individuální dohody mezi školou a Lískou. Cenu stanovíme po upřesnění programu (rozsah, počet dětí, vzdálenost).

Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin

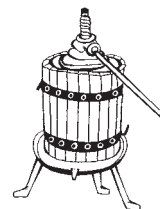
Ve dvouhodinovém programu se děti prostřednictvím velké deskové hry seznámí s důležitými pravidly při přípravě a skladování potravin a připraví si zdravou svačinku.

Místo konání: třída s přístupem k vodě (mytí rukou, nádoby)

Doporučeno: I. st. ZŠ, ŠD

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 2 hodiny / po dohodě se školou lze připravit i jako projektový den v rozsahu 4 × 45 minut

Školní farmářský den

Hlavními tématy celodenního projektového dne je původ jídla, význam sezónních a místních surovin pro přípravu pokrmů, zdravá výživa, zdravý životní styl, regionální produkty, podpora a rozvoj trhu a odbytu biopotravin, místní udržitelná ekonomika, potravinová soběstačnost a bezpečnost.

Dopolední část je zaměřena na práci dětí a vrstevnické učení, odpolední část jako prezentace výstupů práce dětí rodičům a veřejnosti. Do obou částí programu jsou vloženy ukázky práce výrobců a řemeslníků.

Místo konání: venkovní areál školy, příp. obce

Doporučeno: ZŠ, příp. MŠ

Škola získá metodiku s příklady dobré praxe, metodickou podporu během přípravy i realizace. Domluvíme účast regionálních výrobců, zajistíme aktivity do programu i propagaci.

Plánované školní farmářské dny:

7. 5. 2024, ZŠ Slavičín - Vlára

13. 6. 2024, ZŠ Horní Lideč

Školní farmářský den

JEDINEČNÝ PROJEKTOVÝ TEMATICKÝ DEN PRO CELOU ŠKOLU

www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-6

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Simulace farmářského trhu, vrstevnické učení, ukázky práce a workshopy výrobců, řemeslníků a farmářů.

LÍSKA

Zlínský

kraj

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 16

PODPORA INOVATIVNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ A PROJEKTOVÉ VÝUKY,
ROZVOJ PŘÍRODOVĚDNÉ, MATEMATICKÉ A ČTENÁŘSKÉ GRAMOTNOSTI.

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY LÍSKY PRO MATEŘSKÉ A ZÁKLADNÍ ŠKOLY

témata:

PŘÍRODA, ZAHRADA,
VODA, ŘEMESLA,
TRADICE A ZVYKY,
PŘÍBĚHY JÍDLA

PŘIHLAŠOVÁNÍ: infoevvo@seznam.cz

Zlínský kraj

Ministerstvo životního prostředí

Učíme se venku s Lískou

Přiblížíme dětem svět přírody prostřednictvím rozmanitých činností, zkoumání, tvoření a prožitku.

Témata – v návaznosti na roční období:

živá zahrada – ptáci, bezobratlí, hmyz,
jarní rostliny, cyklus života,
voda, stromy,
čísla a písmena venku (rozvoj
matematické a čtenářské gramotnosti)
apod.

Místo konání: zahrada školy, přírodní prostředí v okolí školy

Doporučeno: od 5 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

VODA – život v každé kapce

Zvýšení znalostí a dovedností v oblasti hospodaření s vodou, příčiny a dopady ohrožení vody, spotřebitelské chování a zodpovědné hospodaření s vodou.

Pedagog získá metodiku a pracovní listy pro práci s žáky před a po výukovém programu (VP), v souladu s projektovou výukou.

6. ročník: Voda na Zemi, koloběh vody v přírodě, příčiny a důsledky znečištění vody

7. ročník: Voda v krajině

8. ročník: Spotřeba vody

Místo konání: třída

Doporučeno: II. stupeň ZŠ a víceletých gymnázií

Počet účastníků: třída

Rozsah: min. 1 hodina + domácí práce žáků před VP, 1 hodina VP s lektorem, práce žáků po VP

Učíme se venku s POLY

Přiblížíme dětem řemesla, tradice a zvyky regionu prostřednictvím činností, tvoření a prožitku.

Témata:

praktické ukázky řemesel (např. práce se dřevem, pilkou, proutím, slámou, ovčí vlnou, barvení),
zvyky,
hry a hračky našich předků,
poklady z půdy,
cesta jídla na náš stůl apod.

Místo konání: zahrada, venkovní či vnitřní areál školy

Doporučeno: od 4 let

Počet účastníků: 1–2 třídy

Rozsah: 4 × 45 minut

Učíme se venku s Lískou v Arboretu Semetín

Přiblížíme dětem jedinečné místo prostřednictvím rozmanitých činností a prožitku.

Témata: příroda arboreta, hmyz, včely, rostliny, stromy, voda

Místo konání: Arboretum Semetín, Vsetín

Období: květen–červen, září–říjen

Doporučeno: MŠ 5–7 let, I. st. ZŠ

Počet účastníků: 1 třída

Rozsah: 4 × 45 minut

Možno připravit i jako výukový program (90 minut).

Projekt je spolufinancován Zlínským krajem. Ve spolupráci s Městskými lesy Vsetín, s.r.o. a vsetínskými včelaři.

Počet výukových dnů je omezen s ohledem na udržitelnost místa a jeho obyvatel!

VÝUKOVÉ PROGRAMY A PROJEKTOVÉ DNY pro MŠ a I. st. ZŠ

UČÍME SE VENKU V ARBORETU SEMETÍN S LÍSKOU

témata:

PŘÍRODA ARBORETA,
STROMY, HMYZ,
VČELY, VODA

ARBORETUM Semetín
Venkovní učebna, včelín, vodní prvky, bosý chodník,
květen–červen, září–říjen

KONTAKT: infoevvo@seznam.cz

LÍSKA, z.s. • www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz • 605 806 840

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 17

Duben

V dubnu hrom – nebojí se mrazu strom.

V dubnu nás čeká aprílové počasí. Chvilí zima, chvilí horko, chvilí déšť a chvilí sluníčko. Ale jméno dal tomuto měsíci opět strom. Duben se jmenuje podle dubu, který se v tuto dobu probouzí, a z pupenů rostou první lístečky.

V dubnu můžeme:

- ✓ zapojit se do kampaně a výzev Ptáci – žijí tady námi, www.liska-evvo.cz
- ✓ oslavit Den Země
- ✓ zapojit se do úklidové akce Uklidme Česko, www.uklidmecesko.cz
- ✓ prozkoumat ptačí svět plný tajemství a krásných objevů, inspiraci najdete na webu Učíme se venku
- ✓ malovat obrázky hlínou
- ✓ nechat klíčit hrách, mungo či čočku pozorovat kvetení pampelišky a sestavit pampeliškové hodiny
- ✓ vytvářet chrastítka z ulit
- ✓ pozorovat ptáky na hnízdech
- ✓ zaposlouchat se do ptačího koncertu
- ✓ založit si společnou sbírku perliček
- ✓ vytvářet vůně do kelímku
- ✓ vytvořit v zahradě úkryty pro své sousedy z živočišné říše
- ✓ pátrat po jarních bylinkách s aktivitami a pracovními listy Hravého herbáře
- ✓ připravit piknik či svačinu s využitím jarních rostlin
- ✓ všimnout si na známých místech nových věcí a připravit jarní hledačku
- ✓ oslavit svátky jara – Velikonoce, Filipojakubskou noc.

Zdroj: Diář Lísky 2023/2024

Venku se můžeme učit systematicky po celý rok

S metodickými postupy a materiály, které prověřily tisíce škol z celého světa. Vyberte si, co nejvíce prospěje vaší škole či třídě <https://ucimesevenku.cz/dlouhodobě-venku/>

JARNÍ DETEKTIVOVÉ aneb jak dobře „vidíte“ jaro?

Jaké známky jara děti kolem sebe objeví?

1. Vyrazte ven s dětmi a nechte je hledat důkazy, že se blíží jaro (každý sám či malé skupiny).
2. Sdílejte, co kdo našel. Povídejte, ukazujte si. Můžete sepsat či vyrotit.
3. Popojděte na jiné místo (stačí kousek) a děti znovu hledají známky jara. Teď už víc ví na co se dívat.
4. Sdílejte, co jste objevili zde a hlavně porovnejte, zda se posunula vaše schopnost „vidět“ jaro.

Víc inspirace pro jarní aktivity na webu či v online kurzu JARO VENKU <https://ucimesevenku.cz/kurz-jaro-venku/>

BADATELÉ

Děti objevují a žasnou. Pojďte bádát s námi! <https://badatele.cz/>

Arboretum Semetín

Nabízí krásné jedinečné zázemí pro výuku venku dostupné městskou hromadnou dopravou.

Najdete zde venkovní učebnu, výukový včelín, vodní prvek a NOVĚ bosý chodník v délce 300 metrů.

Arboretum můžete navštívit s vlastním programem, nebo si objednat projektový den či výukový program Lísky, jehož součástí je i návštěva VČELÍNA.

Informace: infoevvo@seznam.cz

Arboretum Semetín je otevřeno od 1. května do 15. října, 8–18 hodin. Vstupné uhradíte u vstupní brány. www.arboretumsemetin.cz

Učím o klimatu

<https://ucimoklimatu.cz/>

Klimatická změna je neúprosný fakt, který zásadně ovlivňuje budoucnost dnešních mladých lidí. Vzdělávání jim pomůže situaci nejen pochopit, ale také ukáže, jak se zapojit do jejího řešení. Aby byl náš svět udržitelnější a zdravější.

Na webové stránce Učím o klimatu i s ní spojené facebookové stránce a uzavřené facebookové skupině pro učitele je opravdu už dost bohatá sada lekcí, metodik a dalších inspirací a materiálů do výuky o tomto aktuálním tématu. Ať už jste mezi učiteli, kteří s tímto tématem teprve začínají, nebo se teprve chystají s ním začít pracovat a hledají způsoby jak na to, nebo mezi těmi, kteří s ním již mají bohatší zkušenost, najdete tu opravdu dost materiálů k využití na základních i středních školách.

Když se přihlásíte na facebookovou stránku Učím o klimatu <https://www.facebook.com/ucimoklimatu>, nepřijdete o žádnou z aktuálních lekcí, videí ani pozvánek na semináře, online kurzy či konference.

Pokud chcete o výuce o změně klimatu diskutovat s kolegy i odborníky v bezpečném prostředí, získávat ke zveřejněným materiálům další odkazy a zdroje navíc nebo získávat od ostatních zpětnou vazbu na své lekce a materiály pro studenty, můžete se přihlásit do této uzavřené facebookové skupiny pro učitele <https://www.facebook.com/groups/ucimoklimatu/>.

Za stránkou i skupinou stojí šest různých organizací, které se dlouhodobě věnují tématům ochrany přírody, ekologie nebo změně klimatu. Na uvedených místech tak najdete ozdrojované, relevantní a faktické informace k tématu i lekce a metodiky vystavěné na osvědčených pedagogických metodách a přístupech (E-U-R, badatelská výuka, Filozofie pro děti (P4C), apod.). Najdete zde i materiály využitelné napříč širokou škálou předmětů a vzdělávacích oblastí - od přírodních věd, zeměpis, až po dějepis nebo český jazyk.

II/2 Tipy na publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníky

■ Jak učit POLY

Podpora rozmanitých forem a metod výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ (polytechnické vzdělávání, EVVO).

Průvodkyní programu je skřítková holčička POLY, která vás provede tématy **voda, země, vzduch, slunce a zahrada**. Připraven je akreditovaný vzdělávací program pro pedagogy, projektový den pro MŠ či ŠD, metodické a pracovní listy s náměty a návody na praktické aktivity, 5 sad pomůcek, které dokážeme vytvořit a sestavit dle potřeb školy.

Informace a objednávky: infoevvo@seznam.cz, 605 806 840
www.liska-evvo.cz/doc/jak-ucit-poly-6

Nabídka interaktivních výstav ze Střediska volného času Klubko Staré Město

www.cevzabka.xf.cz/interaktivni_vystavy.html

Pestrost ptačího světa – www.cevzabka.xf.cz/ptaci_svet.html

Bez vody není život – www.cevzabka.xf.cz/voda.html

Příroda a ekologie ve městě – www.cevzabka.xf.cz/priroda_mesto.html

Život s hmyzem – www.cevzabka.xf.cz/hmyz.html

Krajina v proměnách – www.cevzabka.xf.cz/krajina.html

Publikace DDM Šikula Uherské Hradiště, zdarma ke stažení na <http://ddmsikula.cz/index.php/1936-2/>

■ Metodiky a výukové materiály REZEKVIČKA ke stažení ZDARMA. <https://www.rezekvitek.cz/e-shop?ids=1&krit=raz1-24-2¶mfiltr=-zda->

■ Metodické i projektové materiály z dílny LIPKY Brno ke stažení zdarma. <https://www.lipka.cz/materialy-zdarma?idm=373>

■ Příroda do kapsy – informační materiály pro poznávání přírody. www.prirodadokapsy.cz

■ Atelier V lese – výukové aktivity a hry pro děti. <https://www.facebook.com/ateliervlesedetem>

■ Smysluplné tvoření, které děti naučí přírodu milovat. Tvořte, sázejte a buďte s dětmi. www.venkohratky.cz

■ Programy o změně klimatu <https://drive.google.com/drive/folders/11gAQBsRmuspRdvss2bVFM3kWmUyjmIRa>

■ MŮJ PRVNÍ ZÁPISNÍK – inspirace na aktivity s dětmi, www.muji1zapisnik.cz/
www.facebook.com/muji1zapisnik/

■ MŮJ DRUHÝ ZÁPISNÍK, Amélie Janíková <http://www.muji1zapisnik.cz/>

■ Nejvyšší čas vyrazit ven <https://www.lesveskole.cz/hravy-herbar/>

■ Metodika k badatelsky orientovanému vzdělávání pro MŠ

Metodika 5 na sebe navazujících EVP:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/metodika_serie_vyukovych_programu_badatele_z_ms.pdf

Přílohy jsou dostupné na tomto odkazu:

<https://drive.google.com/drive/folders/1wopSB2JWupzOJW9aopUcVKCz-YIPWkpz>

Brožura pro pedagogy MŠ zde:

chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://hostetin.veronica.cz/sites/default/files/brozura_pro_pedagogy_bov_pro_ms.pdf

Metodické materiály vznikly v rámci projektu „Badatelé z mateřských škol“ podpořeného MŽP v roce 2023. Materiály jsou volně k šíření.

■ Přivítejte jaro s časopisem Ahoj divočino https://www.ahojdivocino.cz/jarni_kvetiny

■ Nejvyšší čas vyrazit ven – Hravý herbář <https://www.lesveskole.cz/hravy-herbar/>

■ Sezóna čmeláků se hezky rozjíždí a objevují se další druhy. Řada z vás se ptá, jak je poznat a rozlišit.

Při určování je dobré sledovat počty a umístění barevných proužků na zadečku a na hrudi. Některé druhy poznáte podle tvaru hlavy. U nás je popsáno cca 32 druhů čmeláků a pačmeláků, tak je to občas docela šichta. Je dobré poznat alespoň ty základní. Díky tomu si pak rychle všimnete „jiných druhů čmeláků“. Pokud díky tomu společně určíme vzácné druhy, můžeme jim pomoci – chránit je a místa kde žijí.

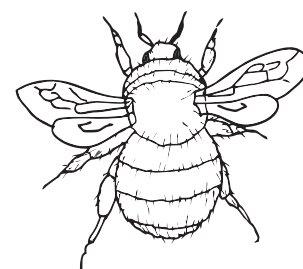
Katalog druhů najdete na webu www.cmelaciplus.cz

První verze katalogu je z obrázků, které již znáte. Jsou to spíš schémata, což má své výhody. Tuto verzi najdete zde: <https://www.cmelaciplus.cz/katalog-druhu-druhu-cmeaku-jednoducha-verze-a/>

Druhá verze je spíš hyperrealistická a najdete jí zde: <https://www.cmelaciplus.cz/katalog-druhu-druhu-cmeaku-jednoducha-verze-b/>

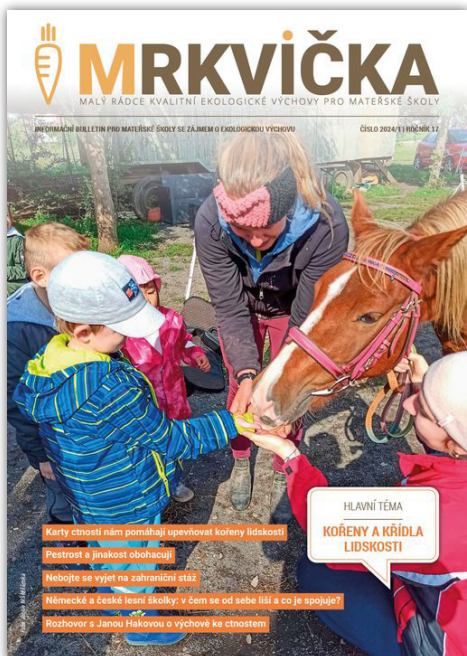
TIP DNE:

- Víte, že matky-královny a dělnice stejného druhu mají stejné barevné „dresy“?
- Víte, že samci jsou mnohem větší parádníci než matky a dělnice?

Bulletin Mrkvička 1/2024

Jak nechat vyrůst děti, které budou mít jistotu pevných kořenů, jimiž jsou na světě ukotvené, a zároveň lehkost křídel, aby se mohly rozletět do světa, jaký neznáme ani my, kdo je do něj provázíme... Pojďte s prvním číslem letošního ročníku Mrkvičky hledat kořeny a křídla lidskosti... Výchova ke ctnostem je koncept jednoduchý a slibuje účinek. Vypráví o něm v původním rozhovoru jeho autorka Jana Haková i ti, kdo ho ve vzdělávací praxi používají. Mimochodem, víte, jak se u člověka pozná zapnutý komplikátor? Lidskost se dá kultivovat tváří v tvář jiné zkušenosti: v kontaktu s lidmi z jiných zemí a kultur, s pestrostí a hendikepy, s živou přírodou. Finský pedagogický přístup Kids Skills, o kterém píše Magdaléna Kapuciánová, podporuje rozvoj dítěte prostřednictvím jeho vlastních silných stránek. Pavlu Benešovou zaujala důvěra a přenášení odpovědnosti přímo na děti ve školách v Dánsku – děti jsou poučeny, a samy pak odhadují, co zvládnou. Výsledek? Učitelé prý nemají strach z úrazů... A vztah k životnímu prostředí? Podobně jako u nás – škola od školy se různí v pojetí, ale všude si uvědomují důležitost environmentálního vzdělávání od útlého věku.

Časopis Bedrník 1/2024

Může neformální vzdělávání do školy? V novém Bedrníku jsme trochu zapátrali... Ředitelka ZŠ Vyžlovka Jana Pelikánová ve třídě vtahuje děti do tématu pomocí dramatizace, pak s nimi vyrazí bádát do lesa. Vychovatelka v družině ZŠ Želešice Iveta Schimmerová při tandemové spolupráci s Rezekvítkem dětem umožňuje naživo v týmu zkoumat biotopy v obci. Eva Šrailová v lesní družině a kroužcích ve Velkých Popovicích vysazuje staré odrůdy stromů tak, že si děti vyzkouší celý proces od plánů výsadby přes jednání s vlastníky pozemků až po hloubení jam a následnou péči o stromky. Jiří Hrdonka v roli průvodce otevírá v lesní družině ZŠ Světlice prostor pro volnou hru. Sdružení Sraz na Toulcově dvoře uvedlo pro týmy dětí z celé republiky Farmářský pětiboj. V Tehově se děti učí přímo na farmě vnímat potřeby zvířat a vlastní odpovědnost. Muzeum Říčany nabízí zážitky zprostředkované odborníky i jedinečnými sbírkovými předměty. A vůbec... střediska ekologické výchovy po celém Česku poskytují obrovskou škálu programů a dalších příležitostí k neformálnímu vzdělávání, které navazuje na to školní. Ve středisku Sever Horní Maršov připravili projekt, jenž nabízí žákům motivační příběh a aktivity už ve škole, pokračuje během pobytového programu a dozívá poté znovu ve škole. Sever stojí i za komplexním projektem Mladí pro klima, během něž se žáci stávají aktivními tvůrci změn v obci, kde žijí.

Čtvrtletník Školní zahrada

„Zahrada jako příležitost pro spolupráci a podnikavost“ – takové téma prostupuje letošním prvním číslem čtvrtletníku Školní zahrada. Zahrada se skvěle hodí na budování klíčových kompetencí k podnikavosti a pracovních (tak se okruh pracovních kompetencí jmenuje v připravovaném RVP). V zahradě můžete budovat mobiliář, ptačí budky i celé stavby, můžete pracovat s vodou, stavět tůně i potoky, čerpat vodu, pracovat s energií a elektřinou, se dřevem kovem, kamením, hlinou, betonem, slámou, s rostlinami, plody. Můžete dělat drobné a krátkodobé projekty nebo i velké participační akce, které mění veřejný prostor...

Tiskoviny můžete získat prostřednictvím programu Mrkvička a Mrkev:
<https://www.e-bedrnik.cz>

Líska

Zlínský kraj bez hranic

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 20

Naším cílem je dostat děti VEN. Podpoříme vás na cestě ven. Spojujeme učitele, rodiče i odborníky. Chceme, aby se každé dítě v ČR rozvíjelo zdravě díky tomu, že si hraje a že se učí v podnětném prostředí venku.

Výuka venku, v přímém kontaktu s přírodou a se světem, přináší dětem mnoho výhod, což jednoznačně potvrzuje praktická zkušenost ze škol i odborný výzkum. Učení venku je názornější, zlepšují se vzdělávací výsledky, roste motivace dětí k učení, posiluje se jejich zdraví.

Na webu www.ucimesevenku.cz poznejte 7 dobrých důvodů:

PROČ se učit s dětmi venku.

Inspirujte se, CO a JAK učit venku v různých předmětech.

Seznamte se s učiteli a řediteli, kteří venku učí.

Zjistěte, jaké pomůcky není třeba kupovat.

Vyzkoušejte osvědčené aktivity pro učení venku.

Přijďte na seminář.

Staňte se součástí i uzavřené skupiny **UČÍME se VENKU na facebooku!**

Sdílejte na webu či na facebooku také vaše příběhy a zkušenosti.

Doporučte tyto stránky přátelům a kolegům.

<https://ucimesevenku.cz/co-se-ucit-venku/>

METODIKY UČÍME se VENKU

Ušetřete si čas v hledání inspirace ven.

S metodikami Učíme se venku získáte hotové lekce, které můžete venku snadno využít.

Nově i jako elektronické publikace v PDF.

<https://ucimesevenku.cz/publikace/>

<https://ucimesevenku.cz/e-sady-ven/>

Vylítejte se s dětmi venku

Inspirace pro družiny venku na

<https://ucimesevenku.cz/druziny/>

Jděte VEN

Inspirativní náměty pro pobyt venku:

www.jdeteven.cz

V LÍSCĚ jsme pro pedagogy vydali

metodiku **Učíme se v zahradě**

s Ďápkou a Větvičkou – náměty

na celoroční činnost s dětmi ve věku

4–8 let nejen v zahradě. Autory jsou

Lenka a Petr Pavelčíkovi.

www.liska-evvo.cz/doc/liska-vydala-v-edici-orisek-novou-publikaci

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2021.

Projekt Písmena a čísla VENKU s Lískou

Vytvořili jsme a pilotně ověřili 4 nové tematické programy pro cílové skupiny projektu:

- Místo, kde žijeme,
- Životní podmínky,
- Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody,
- Současnost a minulost v našem životě.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2023.

Projekt Učíme se venku s LÍSKOU II, aneb jaro, léto, podzim, zima, v přírodě je vždycky prima

Vytvořili a ověřili jsme 21 nových aktivit pro I. stupeň ZŠ, připravili 8 projektových dnů, vydali motivační tematickou podložku s klipem, zajistili vzdělávání a přípravu lektorů.

Hrazeno v rámci projektu Ministerstva životního prostředí 2022.

II/4 Projekty pro školy, soutěže

- Badatelsky orientované vyučování, <http://badatele.cz/cz>
- Fairtradová škola, https://www.fairtradeskoly.cz/ft_skoly
- Globální rozvojové vzdělávání, www.globalnirozvojovavzdelavani.cz
- GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program, <https://globe-czech.cz/cz>
- Jeden svět na školách (mediální vzdělávání), www.jsns.cz
- Mezinárodní program Ekoškola, <https://ekoskola.cz/cz>
- Odpovědná škola, www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- Skutečně zdravá škola, www.skutecnezdravaskola.cz
- Světová škola, www.svetovaskola.cz
- Škola pro udržitelný život, www.skolaprozivot.cz
- Učíme se venku, www.ucimesevenku.cz
- Žákovské parlamenty, www.skolaprodemokracii.cz

Škola pro udržitelný život

Škola, která aktivně mění své okolí, pomáhá žákům vytvářet si vztah k místu, dává žákům slovo, připravuje je na skutečný život, je otevřená komunitě a mění svět k lepšímu.

Žáci těchto škol spolu s dalšími partnery z obce přemýšlí o tom, co mohou udělat pro rozvoj své obce nebo okolí školy. Spolu pak postupně realizují navržené změny a tím mění k lepšímu místo, kde žijí a učí se (naplňují **místní Agendu 21**).

Vše se děje s ohledem na udržitelný rozvoj místa i světa a je tak praktickým příkladem naplňování **Cílů udržitelného rozvoje 2015–2030** (Sustainable Development Goals – SDGs) a **Strategického rámce České republiky 2030** na místní úrovni.

Více informací na www.skolaprozivot.cz

Ve Zlínském kraji se můžete obracet na Lísku, infoevvo@seznam.cz

HORNÍ
MARŠOV
s.p.s.

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento projekt je spolufinancován
Státním fondem životního prostředí ČR
na základě rozhodnutí ministra životního prostředí.
www.mzp.cz www.sfpz.cz

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- Klimatická soutěž CO2 liga.
Celoroční program o ochraně klimatu pro 2. stupeň ZŠ/SS.
www.CO2liga.cz
- Poznej a Chraň!
Příhlášku zasílejte na adresu soutez@eko4listek.cz
Propozice na str. 9.

II/5 Tipy na výlety, exkurze, výstavy

- Arboretum Semetín, Vsetín, www.arboretumsemetin.cz
- Archeoskanzen Modrá, www.archeoskanzen.cz
- Informační centrum Velké Karlovice,
www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum
- Muzeum Františka Skopalíka, Hulín, Záhlinice
- Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,
www.muzeum-zlin.cz
- Muzeum Kroměřížska, www.muzeum-km.cz
- Muzeum regionu Valašsko, www.muzeumvalassko.cz
- Muzeum v přírodě Rochus, www.skanzenrochus.cz
- Muzeum v přírodě Rymice,
www.muzeum-km.cz/muzeum-v-priode-rymice
- Muzeum zemědělské techniky našich dědů, Pravčice,
www.muzeum-zemedelstvi-pravcice.cz
- Naučná stezka Boří, Divoky, Kroměřížsko
<http://www.csopdivoky.cz/aktivity/naucna-stezka-bori/>
- Trezor přírody v Horní Lidči, www.trezorprirody.cz
- Valašské muzeum Rožnov p. R., Valašský rok, www.vmp.cz
- Zvonice Soláň, <https://www.zvonice.eu/>
- 14I15 Baťův institut Zlín, www.14-15.cz

CÍLE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE

Kdo ušil naše tričko? Kdo vypěstoval kávu, kterou pijeme? Kdo nakupuje české zbraně? Kdo prodává v obchodu dole na rohu? Kam mizí naše odpady? Kdy vás naposledy požádal na ulici někdo o peníze? Proč se potýkáme s čím dál tím většími suchy a hrozivějšími povodněmi? Pokud si na tyto otázky odpovíme, zjistíme, že náš svět je propojený víc, než si myslíme.

Více než kdy dřív tak platí citát Johna Donneho, který již v roce 1624 pronesl, že "Žádný člověk není ostrov sám pro sebe". Z toho pro nás vyplývají nejen nové příležitosti, ale i výzvy.

Proto se téměř všechny státy světa, zástupci občanské společnosti, podnikatelské sféry, akademické obce i občané ze všech kontinentů rozhodli najít cestu jak těmto výzvám, jež souvisejí s rozvojem našeho světa, společně čelit.

Výsledkem této snahy jsou Cíle udržitelného rozvoje. Jedná se o dokument schválený členskými státy OSN.

Jednotlivé cíle naznačují oblasti a ukazují směry, kterými bychom se měli v následujících 15 letech vydat, pokud chceme přispět k rozvoji, který nebude probíhat na úkor společnosti ani přírody. Takovému rozvoji, který naplní potřeby současné generace bez toho, aniž by ohrozil životní podmínky generací dalších. Dokument obsahuje 17 cílů, kterých by mělo být dosaženo do roku 2030.

Konkrétní seznam všech cílů je a jejich podrobný popis naleznete v levém sloupci pod čísly jednotlivých cílů a na webových stránkách Informačního centra OSN. Pod každým cílem naleznete kromě nejdůležitějších informací a zajímavostí také tematický Metodický balíček www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/, který je určen především pedagogům pro práci s tématem ve výuce.

Cíle se věnují těmto tématům:

Globální rozvojové vzdělávání

Globální rozvojové vzdělávání je celoživotní vzdělávací proces, který vede k porozumění ekonomických, sociálních, politických, environmentálních a kulturních procesů, které čím dál více ovlivňují životy lidí v globalizovaném světě. Rozvíjí dovednosti a podporuje vytváření hodnot a postojů tak, aby lidé byli schopni a ochotni aktivně se podílet na řešení lokálních a globálních problémů. (definice dle Národní strategie)

Globální rozvojové vzdělávání směřuje k přijetí zodpovědnosti za vytváření světa, kde mají všichni lidé možnost žít důstojný život.

HLAVNÍ TÉMATA GRV:

Globalizace a vzájemná závislost jednotlivých částí světa

- ekonomická globalizace včetně světového obchodu a etického spotřebitelství,
- kulturní, sociální a politická globalizace,
- migrace ve světě,
- mezinárodní instituce

Lidská práva

- základní lidská práva,
- dětská práva a práva seniorů,
- rovné příležitosti a tolerance k jinakosti,
- demokracie a dobré vládnutí,
- rovnost mužů a žen

Globální výzvy

- odstranění chudoby a nerovnosti,
- vyšší míra vzdělanosti,
- zdraví obyvatel,
- potravinové zabezpečení,
- přístup k nezávadné/pitné vodě,
- životní prostředí a klimatické změny,
- populační růst,
- mírová řešení konfliktů,
- odstranění digitální nerovnosti

Humanitární pomoc a rozvojová spolupráce

- rozvoj, jeho pojetí a kulturní podmíněnost,
- cíle udržitelného rozvoje,
- historie, motivy, principy humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktéři mezinárodní humanitární pomoci a rozvojové spolupráce,
- aktivity České republiky a EU v oblasti humanitární pomoci a rozvojové spolupráce

Strategie GRV a osvěty o globálních souvislostech 2018–2030 ke stažení ZDE:

<https://arpok.cz/co-delame/globalni-rozvojove-vzdelavani/>

Možnosti zapojení škol najdete zde: <https://arpok.cz/pro-pedagogy>

Doporučené odkazy, videa a publikace

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs)

17 Cílů udržitelného rozvoje (SDGs) představují program rozvoje na následujících 15 let (2015–2030) a navazuje na úspěšnou agendu Rozvojových cílů tisíciletí (MDGs). Více podrobných informací, studijní materiály, akční manuály a mnoho dalších zdrojů na ústřední stránce OSN k SDGs 17 Goals to Transform Our World. Najdete zde i odkazy na stahování ikon, publikací i filmů k SDGs v češtině.

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

Největší lekce pro svět – jak se každý můžeme zapojit?

Organizace spojených národů vyhlásila 17 cílů udržitelného rozvoje, které musíme splnit do roku 2030. To však OSN nezvládne sama a potřebuje pomoc každého z nás. Jak se zapojit?

www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/

www.youtube.com/watch?time_continue=73&v=bFWSFJTjP9E&feature=emb_logo

Co jsou to Cíle udržitelného rozvoje? Co je to udržitelný rozvoj?

A jak může pomoci každý z nás? Informační video vzdělávacího programu Opravdový svět, Adra, o.p.s. www.youtube.com/redirect?event=video

www.adra.cz/opravdovysvet

III/2 Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.
- **Časopis Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedrník. Na webu najdete mimo jiné i interaktivní **mapu školních zahrad,** kam můžete přidat i tu vaši.
- **Semínkovna – sázej, sklízej, sdílej**
Tak jako se v knihovně půjčují knihy, semínkovna nabízí osivo do vaší zahrádky. Tak jako se do knihovny knihy po přečtení vracíte, tak i při sklizni vaší zeleniny myslíte na sdílení sklizených semínek v semínkovně... Semínkovna = osivo ke sdílení
Iniciativa vznikla v ČR v roce 2015 na podporu svobodného sdílení osiva, semenaření a přírodního zahradničení. Vzorem jí byly francouzské Les Grainotheques a americké The Seedbanks.
Semínkovny, ať už je to skříňka, košíček, krabička ap., jsou místem, kde zahradníci mohou mezi sebou bezplatně sdílet osivo ze svých zahrádek. Osivo by mělo být výhradně v „Bio“ kvalitě, tedy nemožené a z chemicky neošetřovaných rostlin. Mělo by jít o výsledek domácího semenaření. Semínka jsou nabízena bezplatně v malých dávkách pouze pro osobní spotřebu.
<https://seminkovny.com/>
V našem regionu najdete Semínkovny na <https://seminkovny.com/zlinsky-kraj/>
Základní škola Vsetín, Rokytnice
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz
Centrum Veronica Hostětín
Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz
Semínkovna Zlín
Family Point Zlín na třídě Tomáše Bati 204 (bývalá Knihovna Františka Bartoše).
www.facebook.com/groups/SeminkovnaZlin/
Semínkovna Uherské Hradiště
Semínkovna knihovna Rožnov pod Radhoštěm
Semínkovna Liptál
Místní knihovna Liptál, Základní škola Liptál, Liptál 465

III/3 Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování.
Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

III/4 Místní produkty, biopotraviny

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz
- Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska. REGIONÁLNÍ KATALOG BIOPOTRAVIN A EKOLOGICKÉHO ZEMĚDĚLSTVÍ PRO SPOTŘEBITELE „Kam pro bio ve Zlínském kraji a na Hodonínsku“** www.iskopanice.cz
- **Mapa českých biopotravin,** <https://kde.lovime.bio/>

Podrobněji NOVĚ v příloze
Poctivě vyrobené.

Systém Fairtrade a známka FAIRTRADE

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování členů komunity.

LÍSKA je

- členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**,
- členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>
- místním podporovatelem **Fairtrade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Fairtrade Česko a Slovensko, z.s.,

je platformou organizací občanské společnosti, které se zabývají etikou obchodu, globálním rozvojem, udržitelnou spotřebou, ochranou životního prostředí a lidských práv.

Již od roku 2004 pracujeme na zvyšování informovanosti o principech a smyslu systému Fairtrade. V České republice a na Slovensku zastupujeme globální organizaci Fairtrade International, jsme garantem vysoké kvality a důvěryhodnosti ochranné známky FAIRTRADE. Monitorujeme český a slovenský trh s fairtradovými výrobky a podporou uvědomělé spotřeby napomáháme k tomu, aby se fairtradové výrobky v co nejvyšší míře dostávaly do obchodní sítě v ČR a na Slovensku. Vedle spolupráce s obchodníky působíme také na širokou veřejnost, a to prostřednictvím aktivit, na kterých se podílíme, jako jsou kampaně Fairtradová města, Fairtradové školy nebo happening Férová snídaně.

Více na www.fairtrade-cesko.cz.

Fairtrade Česko a Slovensko přináší novinky ze světa Fairtrade

Dopady na pěstitele a situaci celkově sledujte na webových stránkách a sociálních sítích Fairtrade Česko a Slovensko
<https://fairtrade-cesko.cz/>

TŘI MOŽNOSTI PODPORY FAIRTRADE:

SPOTŘEBOU

OSVĚTOU

VZDĚLÁVÁNÍM

Podpořte s námi povědomí o systému certifikace Fairtrade

Fairtrade Česko a Slovensko, jehož je Líška členem, spustilo další kampaň na podporu zvýšení povědomí české a slovenské veřejnosti o systému certifikace Fairtrade a hodnotách, které reprezentuje: **spravedlivá odměna za práci, zákaz dětské a nucené práce, pěstování šetrné k životnímu prostředí.**

Kampaň můžete šířit a sdílet na sociálních sítích **Facebook**, **Twitter**, **YouTube**, **Instagram**. Na speciálních odkazech webových stránek **CZ** i **SK** najdete podklady. Děkujeme.

Pomáháme

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka pomáhá

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětové nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

Chráme mořské želvy

Nádherné tvory, žijící na Zemi více než 110 miliónů let. www.morskezelvy.cz

ZOO Zlín

www.zoozlin.eu/sponzorstvi/
<https://shop.zoozlin.eu/kategorie/2-darky>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Aktivity LÍSKY podporují Zlínský kraj, město Vsetín, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo životního prostředí, SFŽP, FAIRTRADE Česko a Slovensko, Městské lesy Vsetín, Austin Detonator, s.r.o., Vsetín, GALVAMET, s.r.o. Vsetín, TG TISK, s.r.o., Lanškroun, AVIS – elektronika, s.r.o., Vsetín, Josef Spitzer, papírnictví Stanislav Olšák, Vsetín, členové Klubu LÍSKY, dárci programu DARUJME.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Facebook a Instagram Lísky i osvětových kampaní.**
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Přehled akcí v regionu i mimo region. Pozvánky na vaše akce, programy, besedy, výstavy, exkurze, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane
- **Aktuální nabídka vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení**, www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchozí chodbou budovy PETRKLÍČ do dvora, vchodové dveře jsou ze zadní části oranžové budovy, nebo přímo dvorem kolem budovy OSSZ Vsetín, od řeky Bečvy).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–15.00 hodin

POZOR: sledujte aktuální upozornění na omezení provozu!

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaj, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité **Lukášovy hračky a knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje.

Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času a Plavecká škola Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj
Kraj bez hranic

Austin Detonator, s.r.o., Vsetín

Rozesílka LÍSKY 7/2024

strana 26